

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 20—
za pol leta " " " 13—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo ololetno " 29—
za ostalo inozemstvo " 35—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24—
za pol leta " " " 12—
za četrt leta " " " 6—
za en mesec " " " 2—

V opravi prejemam mesečno K 1-90

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.787. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Ljubljana in deželni odbor.

Zastopnik našega lista se je oglašil pri deželnem odboru, da bi z ozirom na razne trditve liberalnih listov poizvedel resnico na kompetentnem mestu. Ko se je načakal pred vrati dr. Lampe, in se dvakrat naučil na pamet zemljevid kranjske dežele ter delal razne psihološke in etnografske študije na strankah, ki so prihajale in odhajale, je prišel na vrsto.

»Na liberalne liste odgovarjati,« reče dr. Lampe, ko mu povem svojo nakano, »je jako brezploдна stvar, s katero se več ne pečam. Kdor je tako neumen, da bere »Narod« ali »Jutro«, za nas sploh ne pride več v poštev. Ali me hočete vprašati, če sem Slovence prodal kakor Šusteršič, ali da sem češplje posekal kakor Hladnik ali da imam škornje kakor Krek? To je nekako niveau liberalne politike.«

»Prišel sem v prvi vrsti radi Ljubljane in bi rad izvedel, kaj je pravzaprav s cestnim zakonom. Dr. Tavčar Vas napada, da ste Ljubljano žrtvovali vojni upravi, da bo on podrl uspeh interministerielne konference, da si hočete Vi s pomočjo generalnega štaba pridobiti milost v odločilnih krogih, in tako dalje. Kako pa je sedaj s cestnim zakonom?«

»Novi cestni zakon bo, ko stopi v veljavo, ena najkoristnejših pridobitev za našo deželo. Melioračni zakon in cestni zakon sta organično zvezana med seboj ter drug drugega dopolnjujeta. Z veliko potezo smo spravili življenje in delo v naš razvoj. Kakor se celo telo okrepi, ako se neovirano gibljejo vsi udje, tako se bo cela dežela povzdignila od dela, ki ga izvršujemo v vseh okrajih, tudi v najoddaljenejših vaseh. V treh letih, kar imam cestni referat, sem dobil od države že pol milijona kron prispevka za ceste in mostove. Prej država za deželne in okrajne ceste sploh ni prispevala. Z energičnim lastnim delom, ki se ne boji žrtev in odgovornosti, smo pa pritegnili tudi državo, in da ti prispevki ne bodo prenehali, zato nam služi tudi cestni zakon.«

»Pa dr. Tavčar pravi v »Narodu« doslovno: O cestnem zakonu govore klerikanci, da hočejo z njim kmetu pomagati, v resnici pa hočejo na stroške ljubljanskega mesta ustreči vojni upravi.«

»To je impertinenca, za katero bom moral dr. Tavčarja osebno prijeti. Liberalci niso sami storili ničesar, sedaj,

ko mi delamo, pa vsak naš korak opljuje, sumničijo, podtikajo vse mogoče namene, samo da bi nam vzeli veselje do dela in nahujskali ljudi zoper nas. A zoper to se bomo znali braniti! Interministerielna konferenca glede cestnega zakona je dala priliko, da se je ves zakon natančno predelal od raznih resortnih ministrstev, in tu se je pokazalo, da ni ta zakon nikako »skrupucalo«, kakor pravijo liberalci, ampak vzorno delo, ki ga bodo razne dežele še posnemale, in ravno zato se centralna vlada tako zanj zanima. Mi smo pa nebstvene zahteve vladi tudi lahko koncedirali, saj hočemo, da tudi država z nami sodeluje in nas podpira. Važna za nas je bila izjava vojnega ministrstva, da smatra Kranjsko kot mejno deželo in da mu je na tem, da so ceste tudi za armado v slučaju potrebe pripravne. Dežela zahteva zase pravico odločevati, s katerimi vozili se sme voziti po njenih cestah. Koncedirali smo vojni upravi, da ta določba za vojaštvo ne velja. Mi vemo, kaj smo dolžni vojni upravi. Ako bi z ozirom na vojaštvo kak objekt dražje gradili, bomo seveda zato od države zahtevali izreden prispevek. To Ljubljane ne bo nič bolelo; ravno nasprotno, Ljubljana kot središče dežele, ki ima največji dobiček od vojaštva, nam bodi za to hvaležna! Največja impertinenca in grdo zavijanje je torej, če nam liberalci v tem ozirom očitajo, da hočemo »Ljubljano odreti.«

»Kaj pa strategične ceste?«

»Te trasira država sama, in le hvaležni moramo biti, če nam jih država zgradi. So pa to sledeče zveze: Bohinjska Bistrica—Sorica—Podrož, Podnart—Jelovca—Selca, Postojna—Otok—Zagor—Bukovje—Podkraj, Luža—Črnomelj—Vinica—deželna meja. Videm—Krka—Ponikve. Če nam država te zveze ustvari kot državne ceste, je to velika korist za nas, če jih tudi gradi iz vojnih ozirov. Ljubljane to ne bo bolelo prav nič. Pač pa je Ljubljani le v škodo, ako njeni zastopniki z malenkostnimi šikanami povsod nastopajo le kot zavora.«

»Ali niso liberalci poslali protesta na interministerielno konferenco?«

»Protest se ni prečital pri konferenci. Kakor sem pozneje videl, ga je dr. Tavčar spisal z istim kolom, s katerim piše članke za »Narod«. Tak ton se sploh ne trpi pri tako resnih obravnavah. Saj ne znajo naši liberalci dostojno nastopati.«

»Kake namene pa imate z Ljubljano?«

»Naš namen je, iz Ljubljane nare-

čiti pravo središče slovenskega naroda, kar sedaj ni. V Ljubljani vse nahujska. Ljubljanska trgovina, ki je včasih cvetela, je udarjena. Ljubljanski trg, ki je prej slovel kot najsolidnejši, je izgubil kredit in zaupanje. Mesto napredka se kaže povsod nazadovanje v zadnjem času. In vendar bi se dalo iz Ljubljane toliko narediti! To lepo mesto s svojim zelenjem in s krasno okolico, tako srečno ležeče sredi dežele, z najugodnejšimi zvezami na vse štiri strani sveta — to mesto ima vse, kar potrebuje za napredek, ko bi le njegovo upravo dobili v roke pametni ljudje z jasnimi gospodarskim razumom. Moj namen je, iz Ljubljane narediti obrtni in trgovski centrum bogate dežele, preskrbljene z vsemi prometnimi sredstvi, svetovnim kmetičkim gospodarstvom in živahno trgovino. Ljubljana ne bodi le središče Kranjske, ampak glavno tržišče vseh slovenskih pokrajin. Začelo se je odtod s pospeševanjem obrti, tu imamo trgovsko in zadružno šolo, tu bomo imeli, če Bog da, višjo trgovsko šolo za slovanski jug monarhije, tu je glavno tržišče kmetijskih pridelkov. Treba je dati novega duha ljubljanskemu obrtništvu in trgovstvu in združiti vse, ki imajo kaj srca in smisla za gospodarstvo, in v Ljubljani se začne novo življenje. Tu naj bi bile skupne gospodarske prireditve, naše razstave in učni zavodi za vse panoge. Vsako jesen naj bi bil v Ljubljani veliki sejem za celo Kranjsko in za vse slovenske pokrajine. Vse te žile, ki vodijo do Ljubljane, bi morale prevažati živo kri, Ljubljana, ki je sedaj v nasprotstvu z ostalo deželo, bi si morala pridobiti ljubezen in zaupanje dežele, in iznova bi vzcvetela in obogatela.«

»Lepa misel, ali je pa izvedljiva?«

»S skupnimi močmi gotovo. Kako velike preobrate smo naredili na deželi! Ali naj le Ljubljana vedno nazaduje? Ako bi mi imeli homogenne zastope naše stranke, kakor v deželnem odboru, tako tudi v občinskem svetu, v trgovski in obrtni zbornici, če bi Ljubljana bila tudi politično homogenna z deželo, pa vse naredimo. Ljubljani manjka na primer prostora za velike prireditve. Kam hočete spraviti v Ljubljani bodisi še tako skromno obrtno razstavo? Postaviti bi se moralo poslopje, ki bi služilo za velike prireditve, kakor jih imajo vsa količkaj napredna mesta.

S skupnimi silami vseh javnih faktorjev bi to šlo.«

»Ali ne boste Vi nekaj gradili? Saj Vas je tudi zato že dr. Tavčar napadel, da boste, ne vem koliko milijonov zapravili.«

»Tavčarjeve marnje! V deželnem odboru je izjavil, da z navdušenjem glasuje za moj predlog, da se deželna hiša zgradi na Slovenskem trgu, ker — tako je rekel — le na ta način je mogoče, da se na tem krasnem prostoru res nekaj dostojnega za Ljubljano naredi. Na prvem oštarijskem shodu me je pa napadel, da denar zapravljam in da bom deželo na kant spravil zaradi te hiše. S takimi »Ljubljanci« se seveda ne da delati. Ta hiša bo le za deželne zavode. A Ljubljana bi potrebovala poleg tega nekake »Rotunde« za velike prireditve. Stvar občine bi bila, da to izvede.«

»Jaz dvomim, da bo občina kaj naredila. Manjka denarja.«

»Ne, denarja ne manjka, ta se že dobi. Nekaj drugega manjka.«

»Česa?«

»Ljubljaničanov manjka! Manjka ponosnega, zavednega meščanstva, ki se ne bi klanjalo vsaki capipirji, ki jo je pomazal kak častnikarski nepridiprav. Dokler je politična zavest v Ljubljani tako nizka, da jo merimo po »Jutru« in »Narodu«, toliko časa seveda ne bo prišla Ljubljana naprej. Naše gorske vasi jo bodo prehiteli. Barabe dajejo smer javnemu življenju v Ljubljani. Kje je meščanstvo, kje je tista ponosna garda, ki bi vzela v roke vajeti v Ljubljani? Danes se vsak boji, da ga ne oškropi z nečedno svojo slino liberalni žurnalisti, ki — sam neumen kot noč — ne pusti nikogar pri miru, ki hoče kaj pametnega narediti. Liberalno stranko so podrl njeni žurnalisti, in tu je tudi vzrok ljubljanske zaostalosti, vsled katere ne pridemo do nobenega sodelovanja.«

»Potemtakem se v Ljubljani še ne bo kmalu preobrnilo na bolje.« (Zunaj trka na vrata.)

»To je v rokah Ljubljane same. Mi imamo polne roke dela za deželo. Jaz sem kmečki poslanec in delam za svoje volivce. Ljubljana naj vrže s sebe nevredne sponse, naj vstane, naj se oprosti lažne bande, ki jo tišči k tlom, in naj pride pred nas, ko bo naredila red v svoji hiši! Deželni dvorec je vsem odprt, ki hočejo pošteno delati. Kdor nas le zasramuje, seveda, naj ostane zunaj!«

Na novo je potrkal. Poslovil sem se.

Vstopila je deputacija kmetov z dežele.

LISTEK.

Zafrkacije.

»Torej z Bogom, gospod umetnik! Pa zdravi ostanite!« posloviti se je hotel od mene odlični rodoljub, s katerim sva se srečala te dni pred Prešernovo »napoto« ter nekoliko pokramljala o argentinskem mesu in »Jutrovih« strupenih kačah. — Gospod se najbrže ni mogel takoj domisliti mojega pravega krščanskega imena, si je pa pomagal iz zadrege s to psovko, katere pa jaz nikakor nisem hotel požreti.

»S čim sem se Vam pa tako zameril, velespoštovani gospod, da me zmerjate kar na javnem trgu z »umetnikom«,« pritožil sem se ogorčen. »Sicer se mi je v teku let dajalo že vse mogoče primke in je moje uho za tako šaro že precej utrjeno; toda s to psovko, katero ste blagovolili ravnokar izustiti, se pa vendarle ne pustim zmerjati.«

»Oprostite! Nisem Vas hotel s tem žaliti; nasprotno, hotel sem Vam s tem napraviti celo poklon,« opravičeval se je rodoljub.

»Hvala lepa na takem poklonu! Ko

bi mi dejali rokovnjač, potepuh ali kaj takega, pogoltnil bi brez ugovora; toda »umetnik«; lepo Vas prosim, »umetnik«; to je preveč. To nisem zaslužil!«

»Ne razumem Vas! Čemu se razburjate? Slikarstvo je vendar umetnost, lepa umetnost. Vi pa ste slikar; kot takega Vas vsaj jaz poznam; torej umetnik.«

»Vse prav in lepo; toda z umetniki se nas je zmerjalo doslej samo po časopisih, ki ne poznajo morale; takole naravnost iz oči v oči se mi pa doslej še nihče ni drznil kaj takega reči, kajti v obče vanju smo še celo Slovenci dokaj uljudni in si psovke samo mislimo.«

»Vaše besede so mi čimdalje zagonetnejše! Doslej sem še vedno nagovarjal profesorje z »gospod profesor«, polirje — tudi ljubljanske mestne polirje, ki imajo na vesti nedosežno skrupucalo »Parkhotel Tivoli«, z »gospod inženir, nadinženir« ali »gospod stavbni svetnik«; da, čujte in strmite! celo Rado Murnik, kojemu že malone petnajst let ponujajo vsa tu- in inozemska vseučilišča »doktorat«, a ga on ne toliko zaradi sebe, pač pa zaradi svojih sorodnikov, katerim noče delati sramote, hvaležno, a kar najodločnejše odklanja in prepušča radevolje oslom, teletom, kravam in opicam; da, celo on, Rado

Murnik, se ne čuti razžaljenega, ako ga kdo titulira z »gospod doktor«. Vi pa, prijatelj, ste ogorčeni zaradi nedolžne besede »umetnik«. Kako naj si to tolmačim, gospod umetnik...?«

»Zdaj Vas prosim pa jaz, da se ne razburjate,« prekinil sem gospoda rodoljuba, ki je postajal čimdalje temperamentnejši. »Lejte, gospod; tudi mi — no, pa recimo »umetniki« — smo bili pred kratkim ponosni na naslov »umetnik«. Da smo se razločevali od navadnih umrjočih zemljanov, nosili smo celo lase do ramen, vrh teh širokokrajne klobuke in oblačili se v baršunaste jopiče, pa če so bili še tako oguljeni in zakrpani — — —«

»Oprostite! Vladimir — — —«

»Pardon! Ne prekinjajte me! Nosili smo baršunaste jopiče, kakor sem dejal; toda zdaj, odkar so nas vzeli naši diplomirani umetniški kritiki med svoje, za prijatelje topaste, a za neprijatelje ostre zobe, in nas oglodali do kosti; od tedaj, gospod rodoljub — — —«

»Pardon! Z rodoljubom se pa tudi jaz ne pustim zmerjati — — —«

»Oprostite! Vem, da je tudi rodoljube pri nas precej diskreditirano, toda zareklo se mi je. — Od tedaj ne more biti nihče izmed nas več ponosen na titulature »umetnik«, in prvo, kar

sem storil, ko sem prečital vse »umetniške« kritike o zadnji umetniški razstavi v Jakopičevem paviljonu, je bilo — — —«

»Da ste slovesno javili svoj izstop iz umetniškega društva »Savec«, kakor je storil Peter Zmitek. Ali ne?«

»Kaj še! Take naivnosti mi pa ne prisojajte! Gospoda Ante Gabra — ker on je največ kriv, da smo povsod, celo pri našem vrlem mecenu gospodu Franu Pustu, tesarskem mojstru itd., ob ves kredit — gospoda Ante Gabra sem šel napumpat za štirideset vinarjev, katerih mu seveda nikoli ne bom vrnil. S to svoto sem se podal k dvornemu brivcu in svetniku Franchettiju, ki mi je bil najbližji, ter se dal ostriči kar »na golo«, ali kakor se je gospod Franchetti izrazil: z »nularco.«

»Dobro ste jo pogodili! Kaj pa s širokokrajnikom? Ali ste ga tudi že zavrgli?«

»Ne še! Naša lepa umetnost nam ne dovoljuje menjavati tako pogosto klobukov, kakor menjavamo — gostilne. Da pa me širokokrajnik ne izda, nosim ga v žepu in hodil bom raje ta čas gologlav, da mi izplača uredništvo »Slovenca« honorar za ta-le podlistek.«

Belcebub.

Zavoženo liberalno mestno gospodarstvo v Ljubljani.

Računski sklep občine ljubljanske za leto 1910.

Pred tednom dni smo priobčili računski sklep mestne občine ljubljanske za leto 1910 v suhoparnih številkah; danes pa hočemo nekoliko osvetliti efekt teh števil.

Splošno se lahko trdi, da je bil proračun za leto 1910 jako lahkomišelnost sestavljen. Dosledno so skoraj dohodki višje proračunjeni, kakor je efekt koncem leta 1910, a stroški so pa nižje proračunjeni, kakor se je pa dejansko izdalo. Že to nam dovolj jasno osvetljuje namen liberalnih gospodarjev, da se pokaže vsaj v proračunih položaj zavoženega mestnega gospodarstva čim ugodnejši.

Računski zaključek pa tudi dokazuje, da je obstajal za liberalni občinski svet proračun le na papirju, bil je le za to, da se je markiral redno občinsko gospodarstvo — ne pa zato, da bi se tudi skušalo v okviru tega sprejetega proračuna gospodariti in ž njim izhajati.

To dokazati je namen današnjega sestavka.

Iz računskega zaključka se razvidi, da se je hranilo edinole pri nižjih uslužbenih. Pri redarstvu se je prihranilo 749 K 48 vin., pri slugah celo 3316 K 50 vin., zato se je pa za stavbni urad za 2021 K 25 vin. več izdalo kakor je bilo proračunjeno, dasi je neokretnost mestnega stavbenega urada splošno znana.

Kako vzorno evidenco da se je vodilo o deputatih slugam in stražnikom, se vidi iz tega, da se je prekoračilo iz tega naslova proračun za 2396 K 28 vin. ali skoraj 15%. Tudi bi vprašali, li dobiva tržni nadzornik Ribnikar tu zaračunjeni letni pavšal 100 K za uro budilko, zato da zaspi svoje uradne ure?

Pri naslovu pisarniške in uradne potrebščine se je prekoračilo proračun pri točki pisarniški pavšal uradnikom, slugam in stražnikom za 143 K —, dasi se je v tozadevnih postavkah pri plačah prihranilo. Ali mari knjigovodstvu niso znani prejemki posameznih uslužbenec, ali mu je neznano število mestnih nastavljenec? Pri tiskovinah in papirju se je prekoračilo proračunjeno vsoto 9700 K za 2386 K 94 vin. ali skoraj za 25%.

To zopet dokazuje, kako neekonomično da ravna uradništvo s papirjem, ki ga mora plačati davkoplačevalec. Kajti, da bi se bilo toliko več papirja popisalo, je naravnost nemogoče, kar bo vsakdo lahko uvidel.

Županov dispozični fond znaša letnih 3000 K. A kako je to mogoče, da se je porabila vsa vsota, dasi je župan Ivan Hribar županoval v letu 1910. le 8 mesecev; to je uganka, kajti porabiti bi bil smel le vsoto 2000 K. — Ali ne bi kazalo, da bi to Hribar povrnil mestni blagajni?

Toliko k računu »uprava vobče«. Še žalostnejšo sliko o občinskem liberalnem gospodarstvu pa nam daje račun o uporabi mestne imovine.

Obresti od obligacij in hranilnih vlog so bile proračunjene s 16.902 K, a nesle so le 8559 K 48 vin., torej skoraj le polovico proračunjenega dohodka.

Še slabša je uprava podturnske graščine, kjer so bili dohodki proračunjeni s 17.258 K, a kosmatih dohodki so

znali le 8346 K 31 vin., zato se je pa potrošilo za isto 18.739 K 83 vin. (ne všteti izrednih stroškov po 60.595 K 39 vin.) ter se je tozadevni proračun prekoračil za 3596 K 73 vin. Jasno je torej, da je podturnska graščina samasebi visoko nad 10.000 K pasivna.

Mestne doklade so se ustavile s 473.074 K, dasi je bilo mestnemu knjigovodstvu pravočasno znano da tega zneska ne bodo dosegle, kar kaže tudi uspeh v znesku 400.685 K 21 vin.

Zakaj se je iz prebitka mestne elektrarne po 36.407 K 85 vin. le delni znesek 29.760 K 73 vin. prenesel na račun mestne uprave, in kam da se je prenesla razlika po 6647 K 12 vin., nam računski zaključek ne pokaže.

Čudno je, da je dohodek iz mestne vžitnine do vinarja natančno s 93.268 K proračunjen, prav tako kakor je tudi mestna cestarina s zneskom 66.000 K proračunjena in tudi kot uspeh izkazana.

Med rednimi izdatki ni v proračunu za staro vojaško oskrbovališče niti vinar ustavljen, dasi se je potrošilo 12.728 K 87 vin.

Za zavarovalnino za ljudsko kopelj se je proračunalo 288 K, a ta znesek se je prihranil s tem, da poslopje prav tako kakor tudi mestna jubilejska ubožnica še ni zavarovano, kar zopet dokazuje veliko skrb in previdnost Hribarjevo pri mestni upravi.

Zakaj se ne detajlira znesek po 5001 K 33 vin. pri raznih izdatkih za razne potrebščine v zdravstvenih in blagotvornih zadevah, kar bi bilo tembolj potrebno, ker se je proračun prekoračil samo pri tem podnaslovu za 2901 K 33 vin.

Pri tej priliki si usojamo tudi vprašati, koliko otrok da Kajzeljeva zastoj v svojem zavodu zdravi, ko dobiva letnih 500 K. Kdo ima pravico določiti one, ki jih ima Kajzeljeva zastoj zdraviti?

Za kurjavo in razsvetljavo javnih mestnih poslopij (pisarne in šole) se je prekoračilo proračunjene delne zneske skupno za 6590 K 78 vin., edinole pri mestni jubilejski ubožnici se je iz istega naslova prihranilo 482 K 92 vin. Ali so morali reveži zmrzovati, da so se bogatini gredli, kajti neverjetno je, da bi se bilo v šolah in pisarnah toliko več pokurilo.

Ironija je, če se bere v tiskanem računskem zaključku navedene med liberalnimi društvi, ki dobivajo vsa podpora tudi »Dijaška kuhinja« ali »Filharmoničnemu društvu«, a nikakega zneska poleg v tozadevnem stolpcu.

Iz dohodkov mesta podpirala so se samo liberalna društva. Take politike ne bo občinski svet v bodoče več delal!

Glasom proračuna bi moralo iz rednih dohodkov po odbitku rednih izdatkov preostati čistega 355.816 K, preostaja pa v resnici le 207.941 K 52 vin., kar pač dovolj jasno dokazuje lahkomišelnost pri sestavi proračuna.

Še hujše pa izgleda pri izrednih raznih izdatkih, kjer ni v proračunu nikake vsote za most na Poljanah, za katerega se je izdalo 32.077 K 67 vin., za zgradbo višje deklishe šole, za kojoj se je izdalo 60.155 K 81 vin., za zgradbo c. kr. obrtne šole, za kojoj se je izdalo 497.613 K 12 vin., za šolo na Prulah, za kojoj se je izdalo 83.617 K 54 vin., za av-

gmentacijsko skladišče, za katero se je izdalo 64.486 K 77 v, za Švicarijo, za katero se je izdalo 60.595 K 39 v, in kjer se je še za razne izredne izdatke preko proračuna izdalo 104 tisoč 994 K 25 vin., in kjer ta slednja veličanska vsota ni detajlirana. Solito stroški za tajne izdatke, če se ne upa knjigovodstvo tako veliko vsoto 104.944 K 25 detajlirati? Javnost zahteva, da se ta detajl objavi!

O vseh teh stroških, o kojih že vsak vrabec v Ljubljani nekaj let žgoli, se niti knjigovodstvu niti liberalnim občinskim svetnikom pri sestavi proračuna za leto 1910. niti sanjalo ni kot je videti.

Tu navedena dejstva jasno dokazujejo, da je prejšnji občinski svet sestavljal zato proračune, da jih niti najmanj upošteval ni.

Sedaj pa preidemo k najzanimivejšemu, k popisu občinske imovine.

Najhujši pregrešek zoper vse predpise o računovodstvu je, da se navaja med aktivni cesta (parc. 103/2 obč. Kap. predm.) s 340 K 80 vin., cesarja Frana Josipa most s 254.600 K, železen most čez Gradaščico z 9200 K ter park v Vegovi ulici z 2000 K.

Ali je menda mestnemu knjigovodju Trdini, ki uči to stroko na trgovskem tečaju mestne višje deklishe šole, neznano določilo, da se vse to, kar služi javnemu prometu, v občinskem gospodarstvu ne šteje med aktivna? Ali mari misli, da bi kdo hotel kupiti te naprave ali da bi mogli Ljubljančani izhajati brez njih?

Čudno to ni, saj nima izpita iz državnega knjigovodstva in saj je bil le kolega-potovalec Hribarja, predno je bil imenovan uradnikom s prejemki 8. čin. razreda drž. uradnikov na ljubljanskem magistratu (kakor pozneje Ribnikar). Za to pa, da je hotel te dohodke sprejeti ob popolni nesposobnosti za to mesto, katero je dokazal s tem računskim zaključkom, mu je pa še Hribar poskrbel, da se mu vsteje 10 let, ki jih je odslužil kot Majdičev agent, v pokojnino pri občinski službi.

Ako pa upoštevamo, da zgoraj navedeno ne spada med aktivna, potem izhaja iz bilance o mestnem zakladu, da ne znaša čisto premoženje občine 233 tisoč 157 K 68 v., marveč da je občina za najmanj 44.000 K pasivna.

Pripomnili bi še, da nam ne ugaja, da se prikriva pravo premoženjsko stanje s tem, da se pri produktivnih nepremičninah vzame za vrednost dvajsetkratni čisti dobiček in se torej vrednost vsakoletno izpreminja, marveč bi se moralo ustaviti nabavno svoto iste. Tudi se pri premoženjih ne razvidi, se li kaj odpiše od njih vrednosti ali ne. Tudi menimo, da mestne brzojavne in telefonske naprave nikakor ne morejo dosegati vrednosti 3200 K in so to morebiti le nabavni stroški.

K bilanci amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila bi pa le pripomnili, da so vsa vstavljena pod št. 10 delnice ljubljanske plinarne s 364.390 kron, ki pa niso pupilarno varne, a bi moral amortizacijski sklad le iz pupilarno varnih papirjev obstajati, ker se morajo lastniki srečk ljubljanskega loterijskega posojila varovati. Delnice ljubljanske plinarne pa nikdar niso pupilarno varne in še enkrat zahteva-

mo, da se ta vsota vrne v pupilarno varnih papirjih amortizacijskemu zakladu. Take kupčije, kakor je bila nakup delnic ljubljanske plinarne, se pa gotovo ne bodo več delale; ti časi liberalnega gospodarstva so minuli, kakor tudi, da bi bili taki zavodi »refugium« raznih penzionistov, ki so drugače izvrstno preskrbljeni, a kljub temu od vzamejo kruh mladim ljudem, ki so za to usposobljeni. Tako preskrbovanje že itak preskrbljenih penzionistov bo v bodoče minulo!

To kratko poročilo označuje popolnoma lahkomišljeno gospodarstvo liberalne stranke v Ljubljani in kaže, kako zaslepljeni so še nekateri ljubljanski davkoplačevalci, da gredo še vedno skozi drn in strn s to stranko. Socialnega smisla nima ta stranka nobenega, zato se pa naša socialno-demokratska stranka v Ljubljani tako za slovenske liberalce ogreva. Trezen Ljubljančan mora pa biti S. L. S. iz srca hvaležen, da je to ostudno frakarsko strankarstvo odpravila, — posebno nižji sloji, ki so bili le v slučaju volitev upoštevani, po volitvah se jih je zapodilo. To je sedaj tisto »vzorno gospodarstvo«, katerega gotovo 90% prejšnjih občinskih svetnikov ni poznalo, ker niso nikdar pogledali teh računov in slepo glasovali, kar je »On« diktiral.

Idrijske novice.

i Premembe. Te dni je več uradnikov za stalno zapustilo naše mesto. Dvanajst let je med nami bival rudniški nadbлагajnik pl. Koschin. Sedaj je stopil v pokoj in se preselil v Gradec. Dež. sod. svetnik Henrik Sturm je odšel na svoje novo mesto v Ljubljano. Služboval je v Idriji najdlje let ter se posebno kot pisatelj v zamotanih juridčnih slučajih odlikoval. Nadoskrbnik Bovška se je ta teden preselil v Pribram na Češko. Bil je tri leta tu ter sam prosil prestave. Za Čeha je Idrija isto, kakor za častnika Galicija. Noben rad ne pride na skrajno periferijo, le ker vé, da v teku časa bode moral tudi pri našem rudniku služiti, se uda in potrpežljivo čaka, da se zopet povrne v svojo domovino. Tam ima železničar na vse strani in za svoje otroke razne zavode in domačija je le domačija.

i Osnovni avtomobil namerava naš rudnik omisliti. Tako se govori v najnovejšem času. Ker se je avtomobil za razno blago dobro obnesel in pripelje naenkrat pol vagona in to celo v eni uri iz Logatca, bi se gotovo izplačal manjši voz za osebni promet. Do Logatca vozijo konji 3 ure do postaje, k Sv. Luciji 4 ure, vozniki računajo do Logatca 15—18 kron in do Sv. Lucije kar 24 K, avtomobil bi gotovo v eni uri napravil isto progo in gotovo ceneje. Ravno radi dohoda v naše mesto tožijo domačini, še bolj pa tuji. Vsak se že naveliča na vozu, posebno še na pošti sedeti, preden dospe k nam; naj bi bil avtomobil, bi v kratkem času dovršil turo in marsikateri bi potem prišel Idrijo pogledat, ki se sedaj boji dolge in dolgočasne vožnje. Zato bi avtomobil za osebni promet vsakrati z veseljem pozdravil.

i Radi zgradbe ceste v Zireh hočejo nekateri zgago delati. Prav jim je opomni načelnik našega cestnega odbora: Ako boste nagajali, bomo pa drugod delali ceste, kjer bodo ljudje zelo

Važno žensko vprašanje.

(Iz mojega dnevnika.)

I.

Piše Mica Kepa.

Ilidže (Bosna), meseca avgusta.

Tu sem se seznanila z odlično Norvežanko, gospo Lith, soprogo bogatega tovarnarja, bivšo učiteljico.

Gospa Lith me poišče vsako dopoldne v parku.

»Tako se rada pogovarjam z Vami,« pravi in prisede k meni. »Moj mož se je vlegel. Kopelj ga tako prevzame. Me pa lahko malo kramljamo, če Vam je drago.«

In tako kramljave po cele ure o vsem mogočem.

Danes sve govorile o modi in o luksusu.

»Jaz se na modo prav nič ne oziram,« pravi ona.

In res ima ona svojo posebno modo, ki je pa prav lepa in praktična.

Oblečena je zelo priprosto, vendar z neko izbrano eleganco.

Po navadi nosi rjavo obleko iz lahkega, finega lodna. Bluza je platnena ali pa iz batista, brez najmanjšega okraska; le za vratom ima mal šop finih čipk, pritrjen z lepo iglo. Kadar

je hladno, nosi čez bluzo površno jopo iz enakega blaga, kakor je krilo. Ob toplih dnevih hodi v belih oblekah, ki so tudi zelo priprosto narejene.

»Ne veste, kako sem se oddahnila, odkar sem se otresla vpliva te nesrečne mode.«

»Čudim se. Tako mlada, lepa...«

»No, dvaintrideset let ni več taka mladost,« se smeje ona. »Veste, ko sem bila še učiteljica v mestu U... , sem imela tudi jak modno »bolezen«. Pa še kakšno! Vsak dan sem listala po modnih listih in študirala, kako napravim toaliono obleko, kako nakitim klobuk,

kako si naredim frizuro... Za nove obleke, saj veste, učiteljica nima vedno denarja; treba je bilo torej prenaresiti stare. O to Vam je bilo paranja, pomerjanja, likanja in šivanja! Vse proste ure čez dan in še dolgo v noč sem šivala in modernizirala. Včasih sem izlekla vse obleke iz omare, razložila jih po postelji; poklicala sem šiviljo, da mi je pomagala, svetovala, pomerjala, prikojevala in potem sem šivala.«

»Pa, da ste se tako trudili,« se čudim.

»Kaj hočete? Po modi sem hotela biti oblečena; strogo po modi! In kako sem si popravila obleke! Niti moje najboljše prijateljice jih niso takoj spoznale, tako fino sem vse prenaresila.

Da je bilo le nekaj novega, pa sem bila srečna. Koliko časa sem potratila. In kako neumno se mi zdi sedaj vse to.«

»Toda, milostiva, če pa obleka ni moderna, če človeku ne ugaja, če se v njej ne počuti dobro?! Tako neroden se zdi človek samemu sebi, nekam siten je in v zadregi, kar nekako ponižnega se čuti, ako ni ugodno oblečen.«

»Imate prav, gospodična, popolnoma prav! Tudi to sem poskusila. Obleka se mora lepo: prilegati, dopasti se nam mora in dobro se moramo počutiti v njej. O, na to polagam tudi jaz veliko važnost! Toda radi tega ni potreba, da je obleka napravljena strogo po najnovejši modi, ki jo predpisuje žurnal. Ako se ravnam po žurnalu, niste pravzaprav nikoli prav moderno oblečeni, kajti, moda se spreminja vsak mesec. Saj je ne morete dohajati!«

»Sedaj, milostiva, ko imate sredstva, bi si to vendar lahko privoščili.«

»Pa se mi zdi preneumno. In več nočem biti sužnja modnih kapric. Verujte mi, moda je tiran za vsako žensko; tudi za premožnejšo. Pomislite, kolikokrat je treba teči samo k šivilji! Koliko treba naročati, pomerjati... In če vam naposled obleka še ni po volji, koliko se jezite!«

»Je že res, milostljiva!«

»Moda je sploh tiranija,« nadalju-

je ona. »Če te ne stiska čez pas, te davi za vrat; sedaj te zavija čez glavo, potem te pusti hoditi okoli z razgaljenim vratom in z golimi rokami, ne oziraje se na higijeno. Današnja moda je pa že celo prava pravcata inkvizicija: na zgoraj je res malo popustila, pa zato te stiska za noge. Noge ti tlačijo v preozke čevlje in s krilom ti ovira korak, da samo še stopicaš, kakor utrujena ovca. Če zadrgne še ta žakelj, to krilo, kaj bo potem,« se smeje ona veselo. »Jaz pravim: čim enostavnejše je obleka narejena, tem manj je izpostavljena vplivu mode. Čim manj imate obleke, tem manj skrbi, sitnosti in dela, in seveda tem manj tudi stroškov.«

»Ali vam, milostljiva, vendar ni treba gledati na stroške!«

»Na stroške ravno ne, ali na čas. Imam otroke; treba posvečati se njihovej vzgoji. Imam gospodinjstvo; treba ga nadzorovati. Naposled je treba storiti tudi nekaj za splošni ljudski blagor. Če že ne drugače, vsaj z dobrim zgledom. Ali mislite, da smo samo radi samega sebe na svetu?«

»Kako mislite to, milostljiva? Z dobrim zgledom.«

»No, mi živimo v malem mestu. Na nas se vse ozira. Kar delamo mi, to posnemajo drugi. Kakor se oblačimo mi, tako se oblači celo mesto. In zato mo-

hvaležni. Bomo pa po Kanomli začeli, tam nas bodo z odprtimi rokami sprejeli. Zirovci čakate že nad 20 let ceste radi prepira, če hočete še naprej, tudi prav.

i Izjava. Fr. Svetličič in Ivan Šinkovec, oba člana načelstva Kršč. gosp. društva, obžalujeva, da sta šla 10. junija t. l. po neke informacije v pisarno zakupnega urada v Idriji, kar se je smatralo kot osebno razžaljenje g. vodje Fr. Rogla, kar nikakor ni bil najin namen, ki ga zahvaljujeva, da je umaknil tožbo. — V Idriji, dne 18. julija 1911.

Tedenski pregled.

Preteklo soboto je imela državna zbornica zadnjo sejo v poletnem zasedanju. Nova zbornica kaže, da bo šlo delo izpod rok, ker je ministrski predsednik prav spreten. Gautsch naredi, kar se mu zdi potrebno. Našim poslanecem kaže dobro. Še pred zborovanjem se je združilo 20 poslancev S. L. S. in dalmatinski pravaši. Nato so pa še pristopili trije Istrani in dr. Rybař in dr. Gregorin. Vsled pritiska »Naroda« in »Jutra« sta zadnja izstopila iz skupnega kluba in bosta ostala do jeseni sama. Upati je, da se med tem časom njuni volivci spametujejo. V Trstu se je začelo jasniiti. Izprevideli so, kako nespametno je proti naši stranki zabavljati. Zato so »Jutra« napovedali boj. Sklenili so, da ga ne bodo več kupovali, in res se po tobakarnah ta bojkot pozna. — Pod dr. Šušteršičevim predstvom je sedaj združenih 27 poslancev. Zbornica je imela šest sej. Dosegli so za živinorejo veliko. Propadli so namreč liberalci in socialni demokratje s svojim predlogom, naj se brez omejitve uvaža argentinsko meso. Naši poslanci so bili zoper to. — Za združništvo so dosegli naši poslanci to, da bo avstro-ogrška banka tudi za drugam dajala ceno posojila. — Za podporo vsled uim so naši poslanci vložili 26 predlogov in še drugih 20 važnih predlogov. Stavili so tudi 14 raznih interpelacij. — Najmanj smisla za trezno politiko so pokazali socialni demokrati. — Pravaška stranka na Hrvaškem, ki stoji na krščanski podlagi, dela na to, da se združijo zopet vse dežele nekdanjega hrvaškega kraljestva, namreč Hrvaško in Slavonija, Bosna in Hercegovina ter Dalmacija. Ta stranka je v Dalmaciji precej močna, a pravaši v banovini so razcepljeni. Po posredovanju dalmatinskih in bosanskih zastopnikov je prišlo 24. julija do zblizanja med njimi in se bodo v kratkem združili. Sklenili so delati skupno s Slovenci. Upamo, da se bo začela resnična vzajemnost med Hrvati in Slovenci, ki bo temeljila v skupnih gospodarskih in političnih težnjah obeh narodov. — Socialna demokracija je dosedaj v Avstriji postopala enotno brez ozira na razne narodnosti. Zato se je imenovala mednarodna. Ker pa nemški socialni demokrati preveč naprej tišče s svojim nemštvom, so se začeli češki in poljski sodrug postavljeni na lastne noge. V sedanjih zbornici obstoje že štirje socialno-demokratski klubi. — V Albaniji so se uprli katoliški Albanci proti mladoturkom. Upajo na zunanjo pomoč. Nevarno je za vojsko med Turčijo in Črno goro. — Maroko razburja Evropa. Francoska in Nemčija se hočeta sami pomeniti o svojem sporu, vojske med Nemci in Angleži - Francozi. Angleško brodovje je že priprav-

Anglija pa ni zadovoljna. Bati se je ljeno. — Na Portugalskem se ni miru. Pristaši izgnanega kralja ne marajo republike in se zbirajo v vedno večjih četah, tako da je vlada v velikih skrbih. — V Perziji je stari šah zbral velike čete in koraka proti glavnemu mestu Teheranu. Najbrž bo iznova zasedel prestol, ker so baje z njim potegnili Rusi. — Na Velehradu se je zadnje dni julija vršil 3. shod za zedinjenje vzhodne z zahodno cerkvijo. — V Zdruju je preloženo porotno zasedanje radi kolere. — C. kr. deželni šolski svet v Ljubljani je prepovedal vsem telovadnim društvom telovadbo v prostorih ljudskih in srednjih šol. — V zadnjih treh letih so socialno-demokratske strokovne organizacije izgubile 63.106 članov. — V Albaniji se širi kolera. V Djakovu je 300 vojakov bolnih za kolero. — V severni Sibiriji je nastal velik mraz. — Med francoskimi vojaki v Maroku pokopljejo na dan povprečno 10 vojakov, ki umrjo vsled tifusa. — Deželni odbor kranjski je priredil poučni izlet na deželno posestvo Robež pri sv. Katarini, kjer so si izletniki ogledali novo urejene pašnike in domačo živino. — C. kr. deželni šolski svet kranjski je sklenil preurediti ponavljavne šole, ki se bodo znanprej začele sredi oktobra in bodo trajale do konca aprila. — Vlada je odredila revizijo ljudskega štetja v Trstu, Lahišilno razburjeni. — V Trstu je na kolero bolnih 16 oseb. V petek so se pojavili štirje novi slučajji. — Papežovo zdravstveno stanje je zelo resno. Po zadnjih poročilih se je nekoliko izboljšalo. — Tudi v Pulju se je pokazala kolera. — Novi falzifikati po 10 kron krožijo. Narejeni so zelo slabo. — Prebivalstvo Hrvaške in Slavonije izda vsako leto za alkohol 80 milijonov kron. — Mir na Balkanu je po najnovejših poročilih zagotovljen.

Godovi prihodnjega tedna:

- 6. avgusta, nedelja, 9. pobinkoštna: Gospodova izprememba.
- 7. avgusta, ponedeljek: Kajetan, spokornik; Donat, škof.
- 8. avgusta, torek: Cirjak, Larg in Smeragd, muč.
- 9. avgusta, sreda: Roman, mučenec; Emigdij, škof; Afra, škof muč.
- 10. avgusta, četrtek: Lavrencij, muč.; Hugon, škof.
- 11. avgusta, petek: Tiburcij, muč.; Suzana, devica.
- 12. avgusta, sobota: Klara, devica; Hilarija, mučenica.

Političen pregled.

Maroško vprašanje. Wolffov urad poroča oficijelno, da sta se francoski poslanik Cambon in nemški državni tajnik Kiderlen - Wächter glede na principiolo stališče zblížala. Cesar Viljem, ki je bil na potovanju, se je vrnil nepričakovano v Potsdam, da se sam udeležuje pogajanj. Oficijozna »Kölnische Zeitung« komentira to izjavo tako, da se je našla podlaga za sporazum, a ne več. Iz Peterburga se poroča, da Nemčija noče vojske in da je zato pripravljena iti do skrajne meje, da se s Francijo sporazume, vendar pa bi angleško vmešavanje utegnulo Nemčijo razdražiti, da bi se že zavoljo svoje časti in ugleda ne ustrašila skrajnih posledic. Ruska diplomacija zato intervenira v Parizu in Londonu, da se stvari ne tirajo predaleč.

Albansko vprašanje. Turški listi smatrajo malisorsko vprašanje za reše-

no, menijo pa, da je postalo akutno črnogorsko. Pa tudi albanski problem še ni vseskozi rešen, zakaj vsi malisorski vojvode se še niso iz Črnegore v domovino vrnili, kakor se je v pogodbi s turško vlado dogovorilo. Trije malisorski četovodje so izjavili, da Turčiji ne zapajo in smatrajo mirovno pogodbo le za past. Pri Čokranu je 150 Albancev napadlo turške vojake.

Reorganizacija kitajske armade. Veliki kitajski državni svet je sklenil, da od leta 1912. dalje porabi 35 odstotkov vseh državnih dohodkov za reorganizacijo kitajske armade in brodovja. Armado bodo reorganizirali nemški, brodovje pa japonski instruktorji. Sklenilo se je tudi vpeljati leta 1915. splošno vojno dolžnost, tako da bo kitajska armada v slučaju vojske štela 4inpol milijona vojakov, bo torej najmočnejša na svetu.

Homatije v Perziji. Eksšah Mohamed Ali prodira s tremi dobro oboroženima oddelkoma proti Teheranu. V Kermanši se je polastil državnih municijskih zalog in artiljerije, ne da bi mu bil kdo branil. Ljudstvo ga navdušeno pozdravlja. V 5—10 dneh bo pred Teheranom. Ni misliti, da bi se mu vladne čete kaj ustavljale. Vlada bo iz Teherana najbržeje zbežala.

„Slovenska Straža.“

Mi gremo naprej!

Vsak teden nova podružnica! V lepi štajerski deželi se ustanovi podružnica za Spodnjo Mislinjsko dolino v Pamečah. To je 202. podružnica »Slovenske Straže«. Lepo je to število, mi pa pravimo: **Na naši zemlji je še dovolj prostora za 600 podružnic.**

Delajmo vsi, povsod, vsikdar, vztrajno.

Slomškov dar čez 20 kron:

Po podružnici Slovenske Straže v Idriji, nabrano v hotelu Didič na oddelnicu g. nadzornika Jos. Novaka, 21 K 2 vin. — Podružnica Slovenske Straže Cerkno, čisti dobiček veselice dne 26. julija, 47 K. — Dar dveh novomašnikov iz Poljanske doline, čč. gg. Pavel Klemenčič in Ivan Filipič, 40 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Andrej Oset, Tolstivrh, 17 K 60 v. — Darovali braslovski diletantje v veseli družbi po končani predstavi 6 K 40 vin. — Slovenski občinski odborniki v Dobrni pri Celju 12 K 20 vin. — Na godovanju Micke Robaus, Dobrna pri Celju, 9 K 99 vin. — Bralno društvo v Dobrni pri Celju 6 K. — Trije prijatelji 1 K 40 vin. — Nabrano na veselici v D. M. v Polju 2 K 50 vin. — L. Bajec, Rakek, pridobljeno pri igri, 2 K 25 vin.

Prispevki podružnic:

Podružnica v Kamni gorici 35 K. — Podružnica Devin 18 K 60 vin. — Podružnica Vogrče 35 K. — Podružnica Dol pri Ljubljani 12 K. — Podružnica Fara pri Kostelu 32 K. — Podružnica Polhov Gradec 19 K 90 vin. — Podružnica Dramlje 65 K 10 vin. — Moška podružnica Trnovo, Notranjsko, 8 K. — Podružnica v Mariboru 350 K.

Iz nabiralnika:

Iz nabiralnika ženske podružnice na Vrhniki 3 K 40 vin.

× × ×

Glas vpijočega v puščavi. Podružnice »Slovenske Straže«, pošljite statistične pole takoj!

Slavnost blagoslovljenja novega „Ljudskega Doma“ pri Devici Mariji v Polju

dne 30. julija t. l. izvršila se je nad vse sijajno. Priprave za to izredno slavlje so bile velike. Fantje Orli postavili so okoli novega doma mnogo visokih mogočnih mlajev, dekleta Bogomile spletle so na stotine metrov zelenih vencev. Dom je bil ves v mlajih, vencih in zastavah. V nedeljo je veliki zvon že navsezgodaj oznanjal veseli dan, zraven so pokali topiči. Proti deveti začno prihajati gostje od vseh strani. Gostom iz Ljubljane je šla naproti domača orlovska godba. Ko se društva zberejo in uvrstijo pred Domom, vse drage goste pozdravi v imenu katol. slovenskega izobraževalnega društva domači župnik kot boritelje za idejo katoliško in narodno. V imenu občine jih pozdravi g. župan Jak. Dimnik, v imenu Orlov brat Anton Lajevce, v imenu »Bogomile« nje predsednica gđna. učiteljica Avgusta Erbežnik. Na prisrčnih pozdravih zahvali se g. Jeločnik v vznesenih besedah. — Potem smo šli v župno cerkev, kjer je govoril, naslanja se na nedeljski evangelij, naš ljubljene gosp. dr. Jan. Ev. Krek o delu na raznih poljih, potrebi časti in uspehih istega. Domači g. župnik je opravil sv. mašo. Po cerkvenem opravi se je vršil slavnostni obhod vseh društev. Na čelu je korakala domača orlovska godba, potem bratje Orli, do 200 krepkih, čilih fantov, dolga vrsta brhkih deklet v krasnih narodnih nošah in nepregledna vrsta drugih zastopnikov raznih društev, med to množico pa je plapolalo v sprevedu osmero zastav. — Ko se društva zopet zberejo pred novim »Ljudskim Domom«, se je vršil blagoslov lepe stavbe, katerega je izvršil domači župnik. Med tem je igrala godba koralno skladbo »Slava Bogu«, pevski zbor je zapel prav izvrstno dve primerni pesmi, potem pa nastopi zopet g. dr. J. E. Krek. Prihujbljeni govornik je poudarjal posebno dve izrednosti tu v Polju, namreč: industrijalen kraj, delavcev mnogo, pa takorekoč brez socialne demokracije, kar je pripisovati globoki vernosti in veliki izobraženosti tukajšnjega delavstva, in pa prijateljstvo med kmetom in delavcem, česar tudi ne najdemo po svetu. Omenjal je tudi, da denar izdan za novi »Ljudski dom«, je naložen dobro, ker ravno Dom prihrani toliko denarja, izdanega po gostilnah, za bolnice in za jetnišnice. Po krasno uspelem govoru so se gostje podali h kosilu po raznih gostilnah, kjer so bili s postrežbo prav zadovoljni. — Ob 3. popoldne, po litanijah, se je razvila na vrtu »Ljudskega doma« prav prijetna ljudska veselica. Domača orlovska godba je svirala neumorno do 10. zvečer, prestala je prav dobro veliko preizkušnjo in pokazala, koliko se dá doseči pod spretnim vodstvom, pri strogi disciplini in vztrajni marljivosti. G. L. Timišelj je ravno v enem letu dosegel pri godbi res neverjetni uspeh. Naše vrle, dobre dekleta so pa v narodnih nošah stregle mnogoštevilnim gostom in prodajale po paviljonih razne predmete: jestvine, abstinenco pijačo, razglednice i. dr. Resni, močni Turki so kuhali kavo, drugi prodajali korijandoli, zažigali umetni ogenj itd. Vmes pa so se glasili razni pevski zbori. Vičani so nas počastili s svojim izbornim izvežbanim pevskim zborom, slušali smo divne glasove pevke iz Sostrega in tudi domači zbor ni čisto nič zaostajal za drugimi. Bilo je res prijetno.

ramo dajati dober zgled na spodaj, da ne škodujemo tistim, ki nas posnemajo, da jih ne zavajamo k potratnosti in luksusu.

»O, milostljiva, če mislite, da se bodo oblačile dame manj razkošno, če bodo videle vas preprosto oblečene, se pa zelo, zelo motite.«

»Prosim, gospodična! Stvar je treba prevedno osnovati. V našem mestu sem dosegla že prav lepe uspehe.«

»Zelo sem radovedna, milostljiva, prosim, nadaljujte!«

»Pridobila sem namreč več odličnih dam za svojo idejo — za priprosto nošo in za boj proti luksusu. Porečete, to je zopet nekaka moda, nekaj šport.«

»Ne, milostljiva! Ne mislim tako. Dvomim pa, da bi imel ta boj kak uspeh.«

»Ima ga. V našem mestu smo dosegle v treh letih čudovito veliko. Ustanovile smo društvo proti luksusu. Seveda gremo same z lepim zgledom naprej. Saj vidite moje toalete, kako so priproste!«

»To sem opazila. Ali vse vam pristojajo tako lepo. In vse tako priprosto narejene?«

»Vse,« potrdi ona. »No, in ali nisem čisto fino oblečena?«

»Da. Še celo prav elegantna ste,« odgovorim odkritosrečno.

»Ali pa ste mogli pridobiti za svoje društvo tudi mlajše dame?« jo vprašam.

»S prva je šlo počasi. Dame so pristopale k društvu le bolj radi tega — kako bi se izrazila — no, ker je bilo to nekaj novega, recimo modernega. Verujte mi, gospodična, da mi je bilo začetkoma, ko sem se omožila, sam težko, odreči se luksusu, osobito ker so mi bila na razpolago obila sredstva. Ženski je to prirojeno, da se rada lišpa. Toda kot rečna učiteljica sem imela priliko občutiti in spoznati vso bedo te ženske »bolezn« od priprostega kmečke gori do najvišjih krogov. To me je napotilo, da sem začela delati propagando za boj proti luksusu. Pod psevdonimom »Aristokratka« sem pisala članke proti tej kugi današnjih dni. In verujte mi, gospodična, da ne brez uspeha. Več ženskih društev se je ustanovilo, ki so si nadela nalogo, bojevati se proti luksusu.«

»Verujem. Ali bojim se, da bo z Vami nekateri tako, kakor z abstinenci: nekatere člani plačajo članarino, na skrivoma pa pijo, kolikor jim drago,« se pošalim.

»A, z obleko pa ni tako! Vidi vas ena ali druga članica, in ako ste preveč nališpani, pa morate plačati globo.«

Jaz zmajujem z glavo.

»Da, tako strogo je, gospodična.«

»Čudim se, da se dame pokorijo tako strogim, tiranskim pravilom.«

»Prosim, moda je še vse bolj tiranska. Saj sem vam pravila, kako je bilo z menoj! Prosim vas, kam pa pelje to, ta luksuz v obleki, v pohištvo, v vsem! Gotovo ste že opazovali, kako tare luksuz vse sloje. Poglejte v kakršnokoli družino: delavsko, meščansko, uradniško, povsod opazate to mizerijo. Za obleko, bolj rečeno za luksuz, mora biti, magari če ni kaj jesti, magari če treba napraviti dolg. In obleko treba pokazati pri veselicih, na promenadi, na koncertu, v gledališču. . . In vse to stane denar!«

»Popolnoma se strinjam z vami, milostljiva. Toda naši možje, naši zaročenci, sploh ves moški svet izziva ženski luksuz; naravnost zahtevajo ga. Ali ste opazili, milostljiva, v soboto na verandi, ko se je pripeljala ona velika, lepa dama, veste, tista, ki je tako priprosto oblečena, ali ste opazili, kako hladno so jo sprejeli kljub njeni lepoti, moški pogledi? In kako so bili vsi elektrizovani, ko je prišumela ona koketna in nališpana Madžarka? Dva dni je tukaj, pa poznamo že osmero njenih toalet; ena lepša nego druga. In možje in očetje, ki sami trpe vsled luksusa svo-

jih žen in hčera, ali ste jih videli, kako so zijali? Ali ste videli, kako so jim žareli obrazi?«

»Seveda. Ali naši možje so otroci našega časa. Taki so, kakršne smo me same. Zato pa pravim: žena naj nastopi drugo pot, mož jej bo rad sledil. Na ženi je, da preobrazi svet. V njenih rokah je sreča in blagor človeštva. Ali vam je sedaj jasno, kaj hočemo doseči s svojim društvom?«

Molče prikimam, občudovaje to ne- navadno ženo.

»Namen našega društva je torej: ozdraviti ženo boljših slojev pretiranega luksusa in tako vplivati na nižje sloje. Na ta način se bo preobrazila vsa družba, ves svet.«

»Toda, milostljiva, če se bojujemo le preveč proti luksusu, bo trpela industrija in trgovina.«

»Nikakor, gospodična! Molčimo o industriji za sedaj. Toda trgovcem naš boj ne bo škodoval prav nič. Lepo in dobro blago bodo vedno lahko prodali. Kaj pa sedaj, ko jim ostaja toliko blaga v zalogi, ki ni več moderno in ga morajo prodajati pod ceno, kakor praviijo. Z okraski za obleke pa je še hujše, ker so le-ti še bolj podvrženi vplivu mode nego blago. In kaj šele žensk, klobuki! Vidite, tudi sedaj trpi industrija in trgovina!«

Počastilo nas je pa tudi lepo število gostov; šteli smo jih do dva tisoč. Bili so iz Ljubljane, Viča, Domžal, Smartna pri Litiji, Preske, Št. Vida, Dobrove, Iga, Št. Jakoba, Dola, Sv. Helene in bližnjega Sostra, Most, Sela, Hrušice, Siške in druge bližnje okolice. V naši sredini je bil nadravnatelj vevške papirnice, blag. g. Klem. Tittel in več gg. uradnikov in delovodij. — Preblag. g. dr. Sušteršič nam je poslal iz Toblacha brzojavko: Ob otvoritvi »Ljudskega Doma« častitam občini. Pozdravljam iskreno vse udeležence! Ustvarili ste novo trdnjavo krščanske ljudske zavesti in napredka. Zmerom naprej! — In rojak-domačin Kukovica, bivajoč med ogrskimi Slovaki v papirnici, nam kliče telegrafično: Bogu v čast, narodu v ponos, dvigaj visoko zastavo matere Slave novi »Ljudski dom«!

Naši nasprotniki so bili zelo mirni. Le nekateri so prosili Boga, da bi celi dan dobro deževalo. Samo nekateri prijatelji Sokolov, pa ne z Studenca, so na Studencu ponoči vrgli en mlaj in pretrgali žico državnega telefona. Drugače je bilo vse mirno, orožništvo ni imelo najmanjšega posla.

Zahvala.

Katol. slov. izobraževalno društvo pri Devici Mariji v Polju izreka tem potom najpristranejšo zahvalo vsem in vsakemu posebej, ki so le količkaj pripomogli, da se je slavnost blagoslovljenja tukajšnjega »Ljudskega doma« izvršila tako sijajno. Posebna zahvala S. K. S. Z. v Ljubljani in drugim cenj. društvom, posebno tistim, ki so prišla z zastavami, slavnemu ravnatelstvu vevške papirnice, ki nam je drage volje izpolnilo vsako le izraženo željo, preč. g. dr. J. E. Kreku na premišljenih govorih, domači godbi za neumorno sviranje, fantom Orlom, požrtvovalnim dobrim ženam in dekletam naše Bogomile, sploh vsem članom društva in tudi drugim za njih postrežljivost in delo. Bog plačaj vsem tisočero!

Vabilo k blagoslovljenju novega društvenega doma v Smledniku.

V središču divne gorenjske pokrajine med Ljubljano, Kranjem, Loko in Kamnikom, v staroznanem Smledniku, se je dolgo časa pogrešalo ognjišče za socialno in društveno delovanje. Misel, dobiti si neko ognjišče, sezidati si društveni dom, je dolgo časa tlela med ljudstvom; sedaj se je pa tudi uresničila. Prihodnjo nedeljo, dne 13. avgusta se bo slovesno praznovalo blagoslovljenje in otvoritev Društvenega doma. V Smlednik ljudje radi zahajajo ob raznih prilikah; zato se bo tudi sedaj poskrbelo, da bo ljudstvo to nedeljo par lepih ur preživelo v Smledniku. Vabimo zato vse domače prijatelje, vse ljube sosedne farane in občane, pa tudi daljne znanke in prijatelje, naj pohite k nam, ker jih hočemo gostoljubno sprejeti po stari slovenski šegi. Spored bo sledeči: V nedeljo, 13. avgusta, dopoldne ob 9¼. uri sprejem dragih gostov pri vhodu v Smlednik z slav. mengeško godbo in pozdravom; nato odhod v župno cerkev, kjer bo sv. maša in govor.

Po cerkvenem opraviu slavnost pred Društvenim domom. Godba, govor, petje, blagoslov Doma. Opoldan skupen obed. Društva in posamniki, ki se hočejo skupnega obeda udeležiti, naj se zanesljivo javijo do 9. avgusta

izobraževalnemu društvu »Kvišku« v Smledniku.

Dopoludne ob 1¼. uri litanije z blagoslovom. Nato odhod na veselilni prostor na župnijskem vrtu v senci dreves pod prijaznim hribom Brezovcem, z razgledom na starodavni Stari grad.

Na vrtu se razvije živahna veselica, koncert slavne mengeške godbe, velik srečolov z mnogimi dobitki; za pijačo in jed se bo poskrbelo v raznih paviljonih, za črno kavo v turškem paviljonu, tudi abstinenci ne bodo zapušteni; vmes petje, nastopi Orlov itd. Zvečer razsvetljava.

Vstopnina 20 vinarjev. Orli v kroju in javni zastopniki vstopnine prosti. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Ker je čisti dohodek namenjen za Društveni dom, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Odbor izobraževal. društva »Kvišku«.

Štajerske novice.

Š Celje. »Zanimiva« govorica o generalu Narodne stranke kroži po Celju. Govori se o nekom »dogodku« pod kozlovcem, o dveh Celjanih, o policaju in še o nečem drugem. Čakamo le še na podrobna poročila in svet bo vedel eno »zanimivo« novico več. Čedna rožica iz liberalnega vrta pride pred obličje strogega sodnika. Nesreča za nesrečo, ali pravzaprav nesreča — v sreči generalovi!

Š Preosnovati hočejo, oziroma »želijo« liberalni Celjani svojo »Narodno stranko«. Če se ne motimo, se slične želje po reformaciji vzbujajo liberalnim glavicam po vsakokratnem propadu. Reformirati pa zamore dr. Kukovec svojo propalo stranko le tedaj, če mu armada liberalnih nemaničev postreže z — denarjem. Strašno neki izgleda v notranjosti kabine liberalne potapljačice se ladje. Nepokriti so tisočaki, ki so bili vrženi ven za žalosten propad ob zadnjih volitvah, »magnati«, ki še kaj glešajo, pa nočejo o deficitu in njega pokritju nič slišati. Celo Roblek se punta, punta se dr. Rosina, punta baje celo — hofrat dr. Ploj. Šla je že mesca julija mila prošnja v Ljubljano pred obličje dr. Tavčarjevo — a odgovora v obliki zaželenih tisočakov ni od nikoder. Edina zaloga, iz katere se je do sedaj pokrival deficit — Zadružna zveza v Celju in starejše posojilnice — je izčrpana, prazna. Od kod bo prišel angelj rešitve za potapljačo liberalno revež? Tukaj v Celju, opazujemo reševalno akcijo liberalcev s pomilovanjem. Ti pa liberalna garda usmili se vendar

prosečih in jokajočih. Saj: Blagor usmiljenim!

Š Dvoboj. Med »Marburgerco« in »Štajercem« vlada še od zadnjih državnoborskih volitev hudo napeto razmerje. Zategadelj se Jahn, ki je velik prijatelj Malika in Linhart, ki je bil trabant Rauterjev, prav pisano gledata. »Marburgerica« je izdala svarilo na »Štajerčeve« bralce: Eine Warnung für die Stajercleser! Ta boj se vrši v obliki dvoboja med Ornigom in Malikom. So vendar enkrat tudi Nemci prišli do spoznanja, da je »Štajerc« — nesramen list.

Š Pri Mariji Tolažnici v Žetalah se vrši v nedeljo 13. avgusta velik mladeniški shod. V cerkvi bosta dve pridigi, zunaj cerkve telovadba Orlov in veliko mladeniško zborovanje. Udeležijo se ga mladeniči Gornjih Haloz in iz dekanije rogaške. Mladinoljubi, na delo!

Š Zmaga nemškutarjev. V občini Zg. Hoče pri Mariboru so se vršile obč. volitve. Izvoljeni so z malo izjemo Štajercijanci. Slovenska stranka se volitev sploh ni aktivno udeležila. Občina je bila tudi do sedaj v rokah renegatov.

Š Propadla nemška zadruga. Mariborski Nemci so si pred več leti osnovali takozvano »Obstverwertungsge-nossenschaft«. V Leitersbergu je imela zadruga velika skladišča, kleti in druge velike naprave. Kupovalo se je sadje, pa tudi vino in drugi pridelki. Ker ni bilo pravega nadzorstva, je bilo poslovanje neredno, blago je zastajalo, mnogokrat se je dobilo za sadje veliko manj kot je bila nakupna cena in tako je treščilo vse v propad. Baje je mnogo nemškutarskih vodij udeleženi pri tem čednem polomu. Tako pametni so renegati bili, da so ujeli v zanjke celo nekaj aristokratov, med njimi barona Twickel, ki bo izgubil nad 20.000 K.

Š Slovenci spominjajte se na novih mašah »Slovenske Straže«! Letos se vrši 11 novih maš, ki jih darujejo mariborski bogoslovci. Gotovo se bode našel povsod vsaj en tak rodoljub, ki bo opozoril goste na narodno dolžnost, da se daruje pri veselju tudi za to prepotrebno obrambno društvo. Naj se pokaže naše rodoljubje!

Š C. kr. kmetijska družba in njen slovenski tajnik. Po dolgoletnih odločnih zahtevah se je posrečilo našim pristašem, da so dosegli mesto slovenskega tajnika pri štajerski Kmetijski družbi v Gradcu, ki bi naj urejeval slovensko družbino glasilo in bi naj imel v evidenci slovenski del štajerske, kar se tiče delovanja Kmetijske družbe. To službo je dobil neki g. Holz, ki pa je čutil zadnji čas potrebo, metati polena pod noge našim pristašem in naše or-

ganizacije napadati. Na nekem zborovanju v Poljčanah je to glasno povedal, kar čuti. Uvaževanja vredno!

Po svetu.

Skrivnosten avtomobil terorizira celo peterburško gubernijo. Enkrat se pojavi na enem mestu, drugič zopet na drugem, ter nenadoma izgine. Avtomobil je ogromen, zavrt v črno blago ter nosi številko »R 853«. Potniki v njem so zavrti v neprozorna odela ter se skrivajo v notranjosti voza, da jih nihče ne more spoznati. Skozi odprta okna avtomobila mečejo veliko množino letakov, drveči z veliko hitrostjo po ulicah okoliških mest in vasi. Letaki pozivljejo kmete na pogrome proti židom. Oblasti zasledujejo skrivnosten avtomobil, a ga doslej še niso izsledili.

Ritualni umor v Bukarešti. Rumunski list »Vittoral«, ki izhaja v Bukarešti in je glasilo bivšega ministrskega predsednika Bratiano, poroča 2. t. m. sledeče: »Preiskovalni sodnik tukajšnjega deželnega sodišča preiskuje slučaj nekega ritualnega umora. Tukajšnji judovski trgovec Finkelstein na Mošlorski cesti, je zvilbil pod raznimi pretvezami sina tukaj bivajočega nemškega podanika Ernesta Paceja v svoje stanovanje ter mu je prerezal žilo, da je dobil krvi za ritualne namene. Oče otroka, ki je moral prestati operacijo, se je vsled te zadeve pritožil na državno pravdnitvo ter je njegova kazenska ovadba registrirana pod številko 4325. Danes je preiskovalni sodnik zaslišal več oseb zaradi te zadeve. Ta vest navedenega lista je zbudila med prebivalstvom v Bukarešti veliko razburjenje. Listi »Adeverul«, »Dimistriaca« in »Opiumia« zahtevajo soglasno, naj vlada izda komunike, v katerem naj prebivalstvu pojasni celo zadevo brez olepšav.

Osem let iskal hčer po svetu. Pred sodiščem v Londonu se je nedavno javil neki gospod srednje starosti, ki je izpovedal, da je svojo hčer iskal osem let, a sedaj ko jo je našel, jo ne more niti videti. Povest nesrečnega očeta je zelo izvanredna. Ko je postal vdovec, je poslal svojo hčer v neki zavod, a ko jo je prišel iskat ob priliki, je zvedel od ravnatelja zavoda, da je izročil dekle že nekemu Hardhatu, ki se je predstavljal kot njen oče in ki jo je odvedel s seboj v Avstralijo. Ko je to čul, je nesrečni oče obolel in je okrevale šele čez več tednov. Ko je ozdravel, je bila prva njegova misel, da poišče svojo hčer in odpotoval je v Avstralijo. Toda ko je dospel v Melbourne, je izvedel, da je Hardhat odpotoval s svojo hčerjo v London. Ne da bi mnogo pomišljal, je odpotoval nazaj v Evropo, toda ko je dospel v London, sta bila Hardhat in dekle že na poti nazaj v Avstralijo. Tako je potoval štirikrat preko Oceana, vedno sledeč hčeri in njenemu spremeljavalcu. Čez nekaj let pa je za obema izginila vsaka sled. Šele pred nekaj meseci je zvedel od nekega prijatelja, da se je Hardhat nastanil z njegovo hčerjo v neki vili v bližini Londona. Oče je takoj sporočil o zadevi na sodišče ter zahteval, da se mu vrne hčer. Dokler traja pravda, je vendar sodnik odklonil prošnjo ubogega očeta, da sme videti hčer samo enkrat na teden.

Gumbi kot izdajalci. Navidezno brezpomembne stvari so povzročile že mnogokrat odkritje kakih zločinov. Kdor hodi po nepravilih potih, mora prej vse dobro premisliti in pripraviti, — mora tudi na to paziti, da so vsi njegovi gumbi tako dobro pritrjeni na njegovi obleki in perilu, da ne more nobene-

Mesno poslopje v Moguncu, kjer se bo vršil nemški katol. shod meseca avgusta 1911.

»To je res, milostljiva. Bojim se pa, da trgovci vašemu društvu niso naklonjeni.«

»Nasprotno, gospodična. Ko je naše društvo imelo svoj občni zbor in veselico, je povdarjal navzoči poslanec, da opaža splošno blagostanje v našem mestu in da je to sad društva naših dam. Bančni ravnatelj se je tudi izrazil povodoma naše slavnosti, da se je pomnožilo prav v teh zadnjih treh letih število hranilnih vlog v našem mestu. Vidite, gospodična, vsestranski uspeh! Kaj mislite, koliko denarja in koliko časa prihrani žena, ki se je emancipirala pretiranega luksusa! Pomislite, kaj se pravi, vrniti možu ženo, otrokom mater in gospodinjstvu gospodinjo!«

»Zelo ste me navdušili, milostljiva. Vi ste se čisto posvetili tej ideji.«

»Čisto. In upam, da bo prepoznala moja misel kmalu ves svet. Na Nemškem se že širi moja ideja. Za vaš narod, ki ga tako ljubite, gospodična, pa poskrbite vi.« mi je rekla pri slovesu.

Zapisala sem te njene besede. Ali kaj, ko jaz — žal — v tem oziru ne morem ničesar storiti. Za to treba spretnejših rok in vplivnejših oseb, nego je moja malenkost.

»Kolara! Kolara!« upijeja. Idje in kolara je res na Laskem, na Turškem in že clu pr nas u Trste. In kua je uržah, de je kolara? Sama nasnaga je uržah, družga nč, in zatu je tud Iblana u navarnast, de se začne kolara, ke je tulk leberalne nasnaga pr nas, de nekol taega. Jest pa nism prjatu kolare, tu naraunast puvem; in če prou sm drugač kuraizen. ket mal kdu, kolare se

pa le bujim in mam ke pred no. Zatu sm ja unkat pupihu vn iz Iblane in sm se pelu ke, kamer sa že star Iblančani zmeram zbejžal pred kolara al drugem takem buleznem — u Kamnk. Kamnk, prauja, de je zdrou mest, de ma dobr lft in pa tud leberalne nasnaga ni tulk u Kamnk, kokr pr nas u Iblan.

Kumi pa se dobr prpelem u Kamnk in se mal uddahnem in duša prvežem iz planinskem luftam, iz enmo golažam in pa iz ena kruglca peram, a t na prideja za mana naenkat iblansk Sukolci in se t začneja zvirat tam ukul mene, kokr de b jh bužjast lumila?!

»Na, ta je pa ta lepa! Zdej sm pršou pa iz deža pud kap! Zavle leberalne nasnaga bejžu sm vn iz Iblane, de b kolare na dubu, zdej t pride pa u Kamnk za mana!« sm s mislu in sm začeu ud straha pred kolara trepetat.

U Kamnk m putetakem ni kazal ustati, zatu sm gledu, de sm pršou hitr vn iz mesta na pule in sm sklenu saj tulk časa ustati uzuni pud frej nebesam, de leberalci udideja nazaj u Iblana.

In zapustu sm Kamnk vs putrt in preplašen, šou vn na pule in se ulegu pud en grmouie u senca.

»Smila vn med kularabe in zelemende na u kolare.« sm se tulažu in stegnu u senc, de sa m kar kust poka-le. »Tlela um brez skrbi; ke u pa iblanska nebodgatreba zapestila Kamnk, um stopu na spet nazaj med ldi.« Tku sm s naprej uzeu in hmal na tu kar se da sladku zasmreč.

Na vem, kulk časa sm spau tku pud grmoujam, al ke sm se prebudu se je delu že mrak ukul mene in že prou iz velika težava sm se razloču kašneh deset šritu ud mene med kularabam na nju, de neki rdečga leži.

»Kua u nek tu, tamla? Pa menda ja ni kašna navarna žvau?« uprašvou sm samga sebe in se prou previd bližutist stvar med kularabam. »Lej ga šmenta! Sukole je, če se na motm!« in ubnu sm tista reč na tleh tku naukul, de je blu nus gor preke men ubnen. »I sevede je Sukole, pa še prau iblansk Sukole, sam mejčku puvalan je holt, zatu ga nism precu spuznuu. Fant ma gvišn kolara, al je pa tku heđu u rožcah — bl pamejn b blu, če b se rekl: u kularabah. — Prmej štefecl, jest mam pa res smola: bl ke bejžim pred nasnaga, bl nasnaga za mana teši in mende na u preh gmaha, de um na-

ga izgubiti. V nekem angleškem mestu je bil izvršen velik vlom v neko banko, kakor poročajo listi. Da bi prišli na sled zločinca, skoro ni bilo nobenega upanja več, dokler ni našel neki detektiv pod vlomljeno blagajno odtrgan gumb, kakršne je imel eden izmed uslužbencev prišite na telovniku. Osumljencu so takoj povedali v obraz, da je vlomilec, in bil je tako prestrašen, da je vlom res tudi priznal. Pri hišni preiskavi na njegovem domu so dognali, da je navihani vlomilec, ki je sprejel službo v podjetju samo zato, da se mu nudi prilika za vlom. Nekega kokošjega tatu je nekoč izdal gumb od hlače, ki ga je policija našla pri kurniku, iz katerega je bilo ukradenih že nad 30 kokoši. Sum je padel najprej na nekega sosedo, ki se mu pa ni moglo ničesar dokazati in ki je tudi slovesno zatrjeval, da ni bil še nikoli pri kurniku. Toda odtrgani gumb je bil popolnoma podoben in ko so našli na njegovi obleki pri natančnejši preiskavi še druge znake tatvine, so mu dokazali tatvino kokoši. Od suknje odtrgan gumb je pred leti spravil nekega vlomilca v večletno ječo. Ta je iz neke samotne hiše na deželi ukradel več dragocenih predmetov, namesto teh pa pustil v hiši nevede svoj gumb od suknje. Neki kriminalni uradnik, ki je slučaj preiskoval, je našel gumb na preprogi v jedilnici, vzal ga s seboj, ter se z njim napotil v razupite beznice. Vse ljudi, ki so mu došli pred oči, si je natanko ogledal, ako ne nosijo enakih gumbov kot je izgubljeni. Končno je našel, kar je iskal. V neki pivnici je izsledil moža, ki mu je manjkal gumb, ravno tiste vrste kot ga je imel sam v žepu. Aretoval ga je kot močno osumljenega in v teku preiskave se je sum izkazal tudi kot upravičen. Gumb je zločinca spravil v pogubo. Tudi nek umor, ki je bil pred časom izvršen v Portsmouthu, je bil maščevan s pomočjo gumba. Umorjen je bil lastnik nekega potovalnega gledališkega podjetja, ter je bil kot umora osumljen nek mož, ki so ga aretovali. Ko so ga privedli pred preiskovalnega sodnika, se je opazilo, da mu manjka na telovniku en gumb. V nožnici noža, ki so ga našli poleg umorjenega, pa je bil stisnjen gumb — ki je manjkal na telovniku osumljenca. Dobili so se še nadaljni dokazi krivde aretovanca, ki se ima za večletno ječo zahvaliti svojemu nožu in — gumbu.

Iz Vatikana. Vatikanski korespondent lista »Corriere della Serra« poroča, da se letos sploh ne bo vršil noben konzistorij in da papež močno reducirana števila članov kardinalnega kolegija sploh ne bo v polnem obsegu spopolnil.

Iz reke Ryone se je pokazal kamen, v katerega je bilo pred mnogimi leti, ko je bila velika vročina in suša, vklesano: »Kadar me boste zopet videli, se boste jokali«.

Koliko smejo ameriški kandidati porabiti za volilno agitacijo? Senat severoameriških združenih držav v Washingtonu je sprejel pred kratkim skoraj soglasno najstrožjo predlogo glede objave prispevkov oziroma stroškov za volilne boje, ki jo je kdaj sprejela katera zbornica kongresova. Med določbami so sledeče: Noben kandidat za senat ali poslansko zbornico ne sme med volitvenim bojem izdati več nego 10c za glasovavca v volilnem okraju ali v državi. Noben kandidat za senat ne sme izdati v celosti več nego 10,000 dol. med prvotno volitvijo in naslednjo splošno volitvijo, in noben kandidat za poslansko zbornico ne sme potrošiti več nego 5,000 dol. Vsi volitveni prispevki in stroški se morajo objaviti.

Kuharski izpit neveste. Iz Kristjanije poročajo: Norveški parlament, ki slovi

zaradi svoje naprednosti v ženskih vprašanjih, se je že večkrat pečal s tem, da bi bilo sklenjenje zakona odvisno od mnogih predpogojev. Sedaj se pečajo norveški poslanci z načrtom, uvesti posebne izpite, ki jih morajo položiti neveste predno se poroče. Vsaka nevesta, ki hoče stopiti pred oltar, morati dokazati državi, da zna šivati, prati in kuhati. Tozadevno preizkušnjo mora napraviti nevesta pred posebnim državnim uradom ne glede na starost in stan. Predvsem polagajo norveški državni poslanci važnost na kuhinjo, kajti brez dobre hrane je težko mogoča zakonska harmonija.

Katoliški shod jugoslovanske mladine — odgoden.

Ker je na katoliškem shodu jugoslovanske mladine z ozirom na nove slučaje kolere vsled odločbe kranjske deželne vlade onemogočena udeležba iz južnih krajev, posebno iz Primorja, Bosne, Hercegovine in Dalmacije, ker je s tem že sedaj onemogočena udeležba bratov Hrvatov in primorskih Slovencev in ker je nevarnost, da bi bil, ako se v Ljubljani in njeni okolici pojavi le en slučaj kolere, sploh cel shod prepovedan, je sklenil osrednji pripravljalni odbor za katoliški shod jugoslovanske mladine, da se vladnim odredbam ukloni ter shod za letos opusti. Shod se bo vršil prihodnje leto. Odbor se je glasil za permanentnega in prosi vse kraljeve odbore in odbore naših društev, naj nadaljujejo z organizacijo sestanka.

V Ljubljani, dne 5. avgusta 1911.

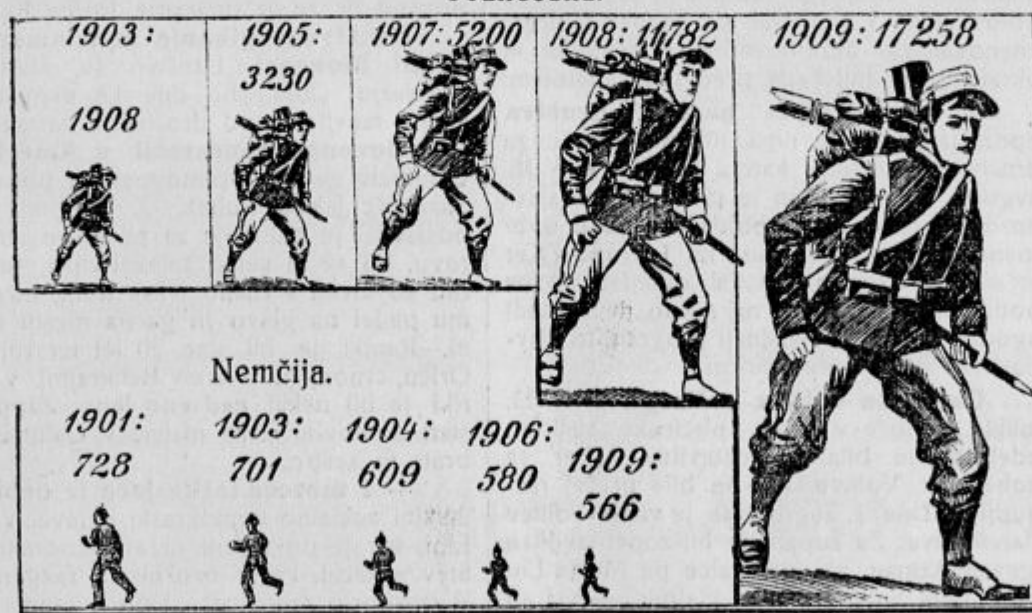
DR. LOVRO POGAČNIK,
kot predsednik pripravljalnega odbora.

Dnevne novice.

— Krajevnim odborom za organizacijo katoliškega shoda jugoslovanske mladine, ki so že poslali zapisnike udeležencev, javljamo, da ostanejo ti zapisniki v veljavi za sestanek prihodnje leto, istotako so za udeležence uračunjene za prihodnje leto poslane vsote, kdor pa bi želel denar nazaj, naj to javi pripravljalnemu odboru. Krajevne odbore prosimo, naj povsod nadaljujejo z agitacijo in naj javijo, ako žele še novih nabiralnih pol. Oni, ki nabiralnih pol še niso poslali, naj jih izpopolnjujejo in shranijo, da dobe nadaljna obvestila. Ker se osrednji pripravljalni odbor ni razšel in se bo nadalje redno shajal ter posloval, se tudi darovi za shod še nadalje hvaležno sprejemajo.

Vojaški begunci v nemški in francoski armadi.

Francoska.

Če tudi je onemogočen letos naš sestanek meseca avgusta, pa delajmo vsi, da bo še sijajnejši prihodnje leto.

— Na češki katoliški shod, ki se bo vršil v dneh 12. do 15. t. m. v Olomucu pošljejo deputacije: »Slov. kršč. socialna zveza« z zastavo. Orli in slovenska katoliška akademična društva. Kdor se želi deputacijam pridružiti, naj to do torka javi našemu uredništvu.

— Rokodelska razstava v Celovcu. V soboto, 29. julija t. l. je bila v Celovcu otvorjena rokodelska razstava pod pokroviteljstvom in ob navzočnosti nadvojvode Karla Franca Jožefa, ki se je v ta namen pripeljal v Celovec dan poprej, v petek zvečer ob 7. uri. Pred kolodvorom je bila zbrana ogromna množica ljudstva in je čakala nadvojvode. Na peronu zunaj so čakale visoke glave visokoga gosta, kakor deželni predsednik baron Hein, deželni glavar pl. Aichelburg, stolni dekan Gvidon Bittner kot zastopnik odsotnega kneza in škofa, celovski župan dr. pl. Metnitz, vojaštvo, veteranci itd. Pri sprejemu nad vse ljubeznivega visokega gosta se je pa pripetila za celovškega župana in advokata dr. pl. Metniza zelo mučna neprijetnost. V pozdravnem nagovoru je gospod župan namreč takoj po prvih besedah poudarjal, da je razstava v Celovcu razstava — nemškega rokodelstva. Brez dvoma je čutil ta famozni — zastopnik Slovencev v deželnem zboru veliko svojo netaktnost in je postal tako zmeden, da ni mogel naprej govoriti. Iz tega nad vse mučnega položaja ga je pa rešil visoki gost, ki je takoj prebral svoj odgovor. Žalostno in za koroške razmere značilno je, da razni zastopniki v deželi celo take trenutke zlorabljajo, da Slovence žalijo, kakor je to storil Metnitz! Konečno res ne vemo, kakšna razstava da je v Celovcu! Metnitz jo je oficijelno pred Njega svetlostjo nadvojvodom Karlom Francem Jožefom imenoval razstavo nemških obrtnikov, »Freie Stimmen« jo tudi tako nazivajo, sicer pa se zopet oficijelno naglašja, da je menda koroška rokodelska razstava. V Celovcu imamo torej razstavo, o kateri Slovenci kot taki nismo bili oficijelno prav nič obveščeni in kot taki k otvoritvi nismo bili vabljeni. Po pravici se torej vprašujemo, kakšen namen ima pravzaprav ta razstava? Ne da bi si prisvajali svojstvo kakega preroka, že sedaj poudarjamo, da bo razstava glede namena in v gmotnem oziru doživela velik fiasco! Pomislimo! Koroška je v narodnem oziru mešana dežela; Slovencev pa se pri razstavi namenoma sploh ni upoštevalo in se je takorekoč hotelo s tem naglašati, da je razstava samo za Nemce! Torej bo šel od Slovencev le en del radovednežev k razstavi, mase pa ne bo.

— Kolera v liberalnih možganih! Slika liberalne inteligence po

„Jutru“. „Jutro“ je vednobolj pusto in prazno. Če ne bi Pirc objavljaj člankov o modrasih in gadih, bi bilo že davnej dolga časa umrlo, neglede na to, da ga hoče „Učiteljska tiskarna“ ustaviti. V tem pasivnem razpoloženju je započelo „Jutro“ objavljati dopise, v katerih napada liberalce same, da bi tako kaj na originalnosti pridobilo. V današnji številki prinaša n. pr. dopis iz Ribnice, v katerem ondotno liberalno inteligenco takole slika: „Tudi pri nas v Ribnici imamo trajno nenormalno vročino, samo pri naših društvih je prijeten hlad, kmalu bomo pod ničlo, potem pa zmrazimo, hvala bogu. Olepševalno društvo hodi vsak dan z okrašeno cvetko proučevati kanalizacijo, Sokol ima pasje dneve, Čitalnica dremle, glasbeno društvo je na počitnicah itd. Pod večer se nekoliko zdravimo pri pivu, ko se društvo zaziblje in poleti na mizo, kjer se osredotočuje vse razmišljanje okoli „pagata“. Poleg taroka malo pozabljamo čez sušo, potem čez sotržane, malo oberemo device in nedevce seveda in tako naprej. So pač hudi časi, ko razsaja kolera po naših možganih in ko umirajo naša društva na otrpjenju mozga. Eno leto bode skoro tega, odkar se je pri nas pričelo tako lepo idilično življenje. Dobili smo nekaj novih sotržanov, ki so pa prinesli samo staro kri med nas, mesto da bi nam bogec naklonil kaj mladih srčnih svežih moči, ki bi se hotele kaj žrtvovati za prosveto. Eden je srečen, če leze svoji žlahti v čreva, drugi je zopet kot petelinček vedno med kurami, a tretji je zopet od sile slavo hlepen. Ta slednji so naš „predstojnik“, kajti tako ga moraš titulirati, sicer te ob 12. ponoči ob prvi priliki nahruli. Njegova milostna je nekaj popolnoma nasprotnega, kajti ona te ob 12. uri po dnevu ne pogleda, če jo ne pozdraviš s „kisti hani“. Temu gospodu drugič pogledamo v obisti, če bode še nadalje ruval proti glasbenemu društvu, če bode intigiral proti Sokolu itd. Menda ja ne zahtevate, da bi Vas, tako ničlo hoteli, v kakem društvu v odbor, saj vendar ne segate vašemu predniku g. Višnikarju nit do gležnjev ne! Vidite, gospod urednik, tako smo pričeli životariti v nekaj tako veseli Ribnici. No, pa drugič več o društvih.“ — To gotovo ni preveč laskavo za ribniške liberalce. Drugo vprašanje je, če si bodo pustili to dopasti. In vsak način se gre zdaj za to: ali je ta slika o liberalnih resnična ali pa se je začelo „Jutro“ tud o liberalcih lagati, kakor se o nas?

— V Trstu je bilo v torek prvo zborovanje krščansko socialne železničarske organizacije, članov „Prometne zveze“. Socialna demokracija je namreč po svoji lastni krivdi izgubila med tržaškimi železničarji državne železnice popolnoma vse zaupanje. Ob zadnjem boju državnih uslužbencev v Trstu so delali vsi železničarji službo po predpisih, a socialni demokrati so izdal kmalu ukaz, da naj se pasiven odpor konča ne da bi bili železničarje vprašali, če so s tem zadovoljni ali ne. Železničarjem so se odprle oči in to tudi najzvestejšim socialnim demokratom. Glede na pravno varstvo je socialno demokratska strokovna organizacija odklanjala pravno varstvo svojim najzvestejšim sodrugom. Eklatanten dokaz kako da je postopala socialna demokracija nasproti svojim najzvestejšim, je ta le resnična dogodba. Revizijski ključavničarji na državni železnici v Trstu, državna železnica, imajo slabši turnus, kakršnega imajo njih tovarši po drugih postajah z manjšim prometom, kot je tržaški. Revizijski ključavničar Bayer je na shodu železničarjev zahteval, da naj se za nje kaj stori. Kopač je pa na to popolnoma upravičeno zahtev odgovoril: „Saj smo za Vas že veliko storili“. Režeži se zdaj sami potegujejo, da dobe to, kar je uvedeno že po drugih večjih postajah v področju tržaške direkcije. Vse to je moralo odpreti oči železničarjem, ki so jeli bežati iz rdeče organizacije. Danes lahko na prste sešteješ rdeče organizirane železničarje državnih železnic v Trstu. Na zadnjem njih shodu jih je bilo 6, ker so že vsi železničarji šli Kopačeve komande. Nekaj odločnih mož je sklenilo, da se organizirajo v „Prometni Zvezi“, obrnili so se na posl. Gostinčarja in „Prometna zveza“ se je ustalila v Trstu. Dobro deluje, ima že precej članov, pristopajo pa še vedno novi in še bodo. Torkov shod „Prometne zveze“ v Trstu je bil jako dobro obiskan. Železničarji so zelo pazno sledili govoru po „Prometni zvezi“ odposlanega poročevalca, ki je govoril o potrebi da se združijo železničarji v „Prometna zvezi“ in da se otresejo nasilne socialne demokracije, te velike sovraženje delavstva. Po shodu so poročevalcu zborovalci povedali, da so razven dvih bili vsi prej socialni demokrati. V Trstu rdeči okopi padajo in to je za železničarje dobro, ker za tržaške železničarje ni socialna demokracija nič drugega storila, kot da je pobirala prispevke in se kregala z njimi, kadar so kaj zahtevali.

— Prav razveseljivo je, da se zani-manje za našo „Slovensko Stražo“ čin dalje bolj širi. „Slovensko Stražo“ poznaj-zdaj že najširši sloji, in ne le po imenu, temveč se dobro zavedajo njenega velikega

ustal, kokr de se jest umaknem, če se že nečem navarnast kolare vn izpu-staut.

Al kua u pa iz Sukolca. Tlela pr-grmouje ga vnder na morm kar sam iz fržoluka pudpriga pestet. Če b se mu kej zgudi, b na mou jest nekol več prou mirne vesti; zatu je treba neki ukrent. In ukrenu sm. Uzeu sm ena fržoluka, mu ja ud udzad pu hrhte utak-nou pud sukna in tku zasadu fržoluka na sred nive med kularabe, de je stavu kokr prvezan na fržoluka pu konc. Ke sa mu pa ruke tku žalastn umahvale ub žvot dol; uzeu sm še ta druga fržoluka in mu ja uteknou skuz uba ruka-va, tku de je držu ruke preč ud sebe stegnene, kokr taterman med žitam in tku sm ga pustu med kularabam za strah grabcem in kaukam in za eksem-pel Sukolcem, de uja vidl, kam pride en člouk, če hod pu tku ojstru začrtan pot, kokr sa ja ojstru začrtal gespudi dohtar Taučar, dohtar Trilllar in dohtar Kokal Sukolem pu dumače Krokar-jem.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

al med kašn drgačn zelše, gvišn pa je, zadne res tud jest kolara dubu. Kua m je pa zdej za strit? Al čm spet naprej bejžat, še dle vn na nive, al čm Sukolce pot pukazat ke, ud koder se je sm pr-klatu. Nak, zdej se pa na umaknem jest; tlela pud temla grimoujam je pre-več prjazn prostor za pučivat. Buh ve, ki b spet kej tku prpraunga urajmo in pa kdaj? Ta nar bulš je, če Sukolca zbrihtam in mu pukažem, kam ma za jit. In prjeu sm ga čez pas, uzignu pu konc in prslonu ke h grmouji, ud usa-ke plati sm ga pa pudperu iz ena fržoluka, de m ni nazaj med kularabe umahnu, in začeu sm ga ferherat:

»Ud kod s duma, kok se pišeš in pu kua s pršou sm med kularabe?« sm ga prauš, pa Sukole je kar neki pubeleš-trou, de ga ni blu za zastopt; zatu sm mu jest naprej pridga delu:

»Puglej, fant! Gespudi dohtar Taučar, dohtar Trilllar in dohtar Kokal sa vam Sukolcem ojstru začrtal pot, pu ker mate za hodet. Tku saj sm brau zdej že ene parkrat u ta »Sluvenškmo Narude«. Tist scer nisa puvedal, al ta ojstru začrtana pot za Sukolce pele med kularabe, kokr je tebe prpelala,

de te trje gespudi dohtari nisa mislel iz tem, de se morte, kedr pridete na konc te o j s t r u začrtane pot, ulečt na trebuh, kokr s se ti ulegu.«

»Blebleble!« zablebetou je Sukole in se tku sumliu pumajau, de sm se bavu, de se m u kar skp sesedu; zatu sm tiste dve fržoluke mal purihtu, de je blu bulš pudprt in pridgu sm mu naprej.

»Viš, gespudi dohtar Taučar, dohtar Trilllar in dohtar Kokal vas lepu učeja in sa vam pot dobr nabrusil, de je zdej ojstru začrtana. Če se glih ker ud Sukoleu na te o j s t r u začrtan pot sm pa ke učaseh mal ureže, tu je pustranska reč, in te trje gespudi dohtari na uja zavle tega nekol nč krvi izgubl, če ja pa ker ud Sukolce učaseh kej zgebi, je pa tku dobr; sej mate tku mal preveč tiste ta giftne krvi, ke je uržah, de ste punavad tku srbaritn.«

No, pa Sukole iz fržolukam pudprt, s ni doš glihe sturu iz moje pridge, kokr se je vidl. De b ga pa spravu nazaj pu ta o j s t r u začrtan pot med druge Sukolce u Kamnk, na tu pa tud ni blu za mislt, ke mu nuben gld ni nč nucu. Zatu m nazadne ni družga čez

pomena. Da bi le rasli „Slovenski Straži“ njeni dohodki v istem razmerju, kakor rase zanimanje zanjo. Glede dohodkov se pa ne more „Slovenska Straža“ tako pohvaliti, kakor bi se rada. Pa to se da prav lahko popraviti, in sicer na način, ki smo ga že večkrat priporočali. Ta način se glasi: kupujte blago, ki je na prodaj v korist obmejnih Slovencev. Prispevki od tega olaga gredo v blaginjo „Slovenske Straže“, in ona jih potem porabi za svoje delo za obmejne Slovence. Predvsem opozarjamo na Kolinsko kavno primes v korist obmejnih Slovencev, ki je pristna le s pečatnikom „Slovenske Straže“. Ta kavni pridatek je najboljši med vsemi in že zato zasluži, da se čim najbolj razširi. Ker pa je tudi na prodaj v tak rodoljubljen namen, je naravnost dolžnost vseh naših gospodinj, da kupujejo izključno le Kolinsko kavno primes v korist obmejnih Slovencev. Paziti pa je treba strogo na ta napis in pa na to, da ima vsaka škatljica pritisnjen pečat „Slovenske Straže.“ — **Skrajni čas je, da vsi zaupniki pogledajo v svojih občinah, kjer se ne rabijo naše vžigalice i gg. trgovci še ne prodajajo vžigalice v korist obmejnih Slovencev.** Zahtevajte odločno povsodi naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani.

— **Stvari iz Kočevja.** Nemški krščansko-socialni listi se pritožujejo, da je odbor dijaškega podpornega društva v Kočevju odredel tistim dijakom, ki so člani marijanske kongregacije, odslej vsako podporo in so nad to brutalnostjo po pravici ogorčeni. Tudi mi najodločneje to nemško-nacionalno gonjo obsojamo, toda opozarjamo krščanske socialce na to, da mora človek biti dosleden. Slovenci v Kočevju so prosili za koncesijo za gostilno in jo dobili. Vsak človek zdrave pamete uvidi, da je za Slovence ašten lokal v Kočevju neobhodno potreben. Slovenci prihajajo dan na dan po trgovskih poslih v Kočevje in ker so vse gostilne nemško-nacionalne in se Slovence povsod izjavi, se jih celo dejansko napada, ne preostaja tem nič drugega kakor da za slovensko gostilno preskrbijo. Pa neglede na to, da je za Slovence obisk nemške gostilne v Kočevju združen z nevarnostjo življenja, se vsak raje poda v družbo sorojakov kakor pa da bi si šel čas kratiti med tujce. Toda kar je Slovincem dovoljeno v Celovcu, Mariboru, Celju, na Dunaju in sploh povsodi, kamor jih pride redno več skupaj, to naj bi jim po mnenju kočevskih Nemcev ne bilo dovoljeno v Kočevju, ki bi bilo navadna blatna vas ob Rini, ako bi Slovenci ne pustili toliko denarja v njem. Sestavili so zoper podelitev koncesije, katero je z ozirom na red in mir priporočalo tudi c. kr. orožništvo, pritožbo in glej! na ti pritožbi se svetijo tudi podpisi kočevskih krščansko-socialnih meščanov. Ali je to pravično? Če se gospodje krščanski socialci pritožujejo nad brutalnostjo nemških nacionalcev, kako da nimajo toliko čuta za pravičnost, da bi Slovincem pustili, da žive po svoje? Kar se pa vlade tiče, seveda pričakujemo, da protesta Kočevcev zoper koncesijo ne bo vpoštevala, ker nima postavnega razloga, ampak je le izliv kočevske nemško-nacionalno-krščansko-socialne nestrpnosti.

— **Davčni asistent g. Ant. Maier v Kamniku** je zadnje dni v „Sl. Narodu“ in „Jutru“ predmet lopovskih napadov. Obrekuje se in sumniči s prozornim namenom edno zato, ker je somišljenik S. L. S. Ne bomo se prerekli s propadlimi pisci, katerim je resnicoljubnost španska vas, samo to odločno zahtevamo: Dokler bota nosila kamniška davčna upravitelja Križman in Fabijan zvonec v liberalni stranki, dokler bodo kamniški liberalni davčni uradniki sodelovali v liberalnih družtvih, in dokler bota smela kamniška davčna upravitelja Fabijan in Križman ostentativno korakati s „Sokolci“ v „slovesnem“ sprevodu, kakor se je to zgodilo dne 16. julija, sme vendar tudi gospod Maier kazati svoje prepričanje, kakor njemu lastno, v vsej dostojnosti, za kar ga ljudstvo visoko ceni in ljubi, zlasti mladina. — In če gospodje žugate v „Jutru“, da imate za Maierja gradiva prav obilo, nikar ne izzivajte — se bode opekli — naše vreče so polne. Naravnost smešno je pa ono pretenje gosp. dvornemu svetniku Klimentu z državno zbornico! Kaj menite, da ne bi naši poslanci vporabili one prilike in vas razkrinkali, kakor zaslužite. Pa met gospodje! čeprav je gosp. dvorni svetnik Kliment na dopustu in imate sedaj, kakor pravite, v gosp. dvorn. svetniku Josipu Dobida zaslobo. V tej zavesti in upanju je bilo treba baš sedaj iz trte izvit nesramne napade, ki pa vzbude pri razsodnih ljudeh le zaničevanje liberalnih nestrpnosti.

— **Cerkvenoglasbeni poučni tečaj**, ki ga priredi Cecilijino društvo v Ljubljani od dne 7. do 11. avgusta t. l., se ne bo vršil v Alojzijevešču, kakor je bilo svojčas določeno, ampak v Marjanišču (Poljanska cesta 36). Tudi spored za četrtek dne 10. avgusta se je nekoliko izpremenil, in bo od 8. do 9. predavanje prof. dr. J. Mantuanija o zgodovinskem razvoju cerkvene pesmi na Slovenskem, slovesna sveta maša v frančiškanski cerkvi pa ob četrta na 10. Drugo ostane. — Priateljski sesta-

nek se bo vršil v sredo večer (najbrže v Rokodelskem domu.) — Gg. udeležniki tečaja naj blagovolijo prinesiti seboj razun zbirke koralnih introitov in komunijev (priredila in harmonizirala Fr. Kimovec in Stan. Premrl) tudi Foersterjevo Cecilijo. Velečast. gg. župnike vljudo prosimo, da naj opozore gg. organiziste na naš letošnji cerkvenoglasbeni tečaj in jih blagohotno obvestijo tudi o ravnokor objavljenih izpremembah pri tečaju. — Pripravljali odbor.

— **Orel in Sokol.** Pri javni telovadbi v Rejhredu je, kakor smo že omenili, govoril poslanec Šramek: Dr. Kramar nam je v Prostejevu očital, da smo si vzeli vzgled iz Lasalov, ko smo ustanovili Orla, a da ni bil ta zgled dober in ne bi ga smeli posnemati. Odgovarjam dr. Kramarju, da nismo nikoli in nikjer posnemali socialnih demokratov in jih tudi ne bomo. Za ustanovitev Orla je bilo merodajno to, kar je tudi dr. Kramar sam iz svojega liberalnega stališča spoznal za pravo in kar je tudi v Prostejevu svojim pristašem razodel. Ker ni hotela telovadna narodna organizacija iztrebiti izrodov, nismo bili dolžni, da nas žalijo tam, kjer bi smel biti vsak polnopravni član. Mi nismo krivi, da se je ustanovil poleg Sokola Orel, ampak oni, ki niso znali vladati onih, ki so v pravzaprav čisto telovadne jednote zanesli strankarsko napredna stremiljenja. Ne obsojam vse jednote sokolske. Mnoge so take, kakršen je bil Sokol pred 10 ali 20 leti. Teh pa je vedno manj. Splošna sokolska organizacija ne gre več po potu, ki ga je začrtal njen ustanovnik. Dr. Kramar nima pravice nam na Moravskem pridigovati, da rešimo jednote, ko nima poguma nastopiti zoper strankarstvo v sokolskih jednotah, katere bi imele ostati splošno narodno imetje. Danes se ne dajo več zadržati protikrščanska stremiljenja v sokolskih organizacijah. Je prepozno. Mi smo čakali in se varali, a ko je minulo 10 let zastoj, je bila naša dolžnost ustanoviti institucijo, kjer bi krščanski značaj mladini ostal ohranjen. Vi ostanete! Našega Orla nihče več ne uniči. Orli rastejo kakor iz vode, iz ljudstva samega in njegovega prepričanja. Poslanec Šramek je pripomnil, kakor smo že poročali, da je na Moravskem, v Šleziji in na Nijem Avstrijskem že 7000 čeških Orlov.

— **Člani društva organizistov in povodij** se opozarjajo, da se vrši občni zbor 10/8. to je v prih. četrtek ob 1 popoldne v prostorih Rokodelskega doma (Komenskega ulica). 1. Dnevni red: 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blaginjskega. 5. Volitev odbora. 6. Razno-terosti. Želeti je da se vsi člani tega občnega zbora udeležijo. Zvečer naj bi se člani udeležili otvoritve „Ljudskega odra.“

— **Sodnijsko imenovanje.** Justični minister je okrajnega sodnika in sodnijskega predstojnika v Postojni dr. Jakoba Doljana imenoval za deželnosodnega svetnika in okrajnega sodnijskega predstojnika istotam.

— **Prostovoljna gasilna društva** opozarjamo na slavnost 30letnice gasilnega društva v Postojni, katere se vrši dne 20. avgusta t. l. Gasilec je povodom te slavnosti vstopnina za dopoldanski obisk svetovnoznane jame znižana na 1 krono. Ker je s tem dana prilika, si ogledati slovite podzemeljske čudeže, naj nikdo ne zamudi ugodne prilike. Natančnejši program te slavnosti se objavi pravočasno.

— **Občinske volitve v Kropi.** Dne 23. julija so bile v Kropi občinske volitve; udeležba je bila polnoštevna kakor še nobenkrat. Volitve same so bile precej razburilive. Dne 3. avgusta se je vršila volitev starešinstva. Za župana je bil zopet izvoljen Ignacij Ažman, za svetovalce pa Matija Lozar, Franc Šolar in Luka Hašner. — Vsi so močje S. L. S.

— **Iz Domžal.** Ker »Jutro« pogosto kvaka o nekakšnih vnebovpijočih grehih, bi bilo dobro, da se enkrat spodtakne nad stavbenim odborom sokolskega »Doma« v Domžalah, ker tam bode opazilo kakšni so pravi vnebovpijoči grehi. O teh bomo večkrat pisali, posebno pa o tistih, ki jih doprinašajo. Torej k otvoritvi sokolskega »Doma« v Domžalah samo to.

— **Za kanonika stolnega kapitlja** v Trstu je imenovan župnik pri Sv. Mariji Pomočnici v Trstu Anton Lupetina.

— **Slučaj neverjetnega ravnanja z jetnikom** se nam poroča iz Velikega Gabra. Poslovodja Franc Gliha Elsnerjeve podružnice iz Litije je bil kaznovan od glavarstva, ker je točil žganje brez dovoljenja. Ker denarne globe ni bilo mogoče izterjati, se je izpremenila v zapor 20 dni. Zaprl so ga v Višji gori v ječo skup z njegovima sovražnikoma, ki sta ga ovažila. Prišel je v ječo že ves bolan, a jetnišničar mu tega ni hotel verjeti. Zastoj je prosil, da bi smel kazni nastopiti, ko bo zdrav. Šele na zdravnikovo povelje ga je vlekli orožnik z nasajenim bajonetom v Ljubljano komaj živega in sicer ne v bolnišnico ampak naprej v ječo. Ko je začel tu umirati, ga je šele odpeljal re-

šilni voz v bolnišnico, kjer pa je čez par ur izdihnil. Tako ravnanje z jetnikom, ki ni zagrešil nobenega zločina je neverjetno in dolžnost deželnega sodišča je, da natanko preišče, kdo je kriv in dotičnika strogo kaznuje.

— **Grozen požar na Kalu pri Ambrusu.** Strašna nesreča je zadela včerajšni petek vaščane na Kalu pri Ambrusu. Ob pol štiri popoldne se je nenadoma pokazal ogenj na slemenu vulgo Lukljevega kozolca. Kako je ogenj nastal, ni še pojasnjeno. Gasiti ni bilo možno. Strehe slamate, vode po vodnjakih radi grozne suše nič, ljudje pa vsi po senožehtih. Predno je minula ura, je bila do malega vsa vas uničena. Pogorelo je 16 hišnih gospodarjev, skoro vsem popolno vsa poslopja. Še kakim šterim so ostali kozolci, menda enemu skedenj. Zgorel je tudi zvonik podružnice sv. Lucije, zvonovi so uničeni. Zgorelo je ljudem vse. Seno je bilo skoro vse doma; sedaj nima živina nič, paše radi suše ni, krmo doma je pa ogenj uničil. Kozolci so bili polni lepega žita, sedaj žalujejo ljude pred kupom pepela. Nekateri niso drugega oteli, kakor to, kar so imeli na sebi. Ko so prišli domu je bilo že vse končano, nič se ni več dalo rešiti. Ena stara žena se je toliko opekla, da bo težko ostala. Bila je že previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Zgorelo je tudi nekaj goveje živine in nekaj svinj. Pogoreli so usmiljenja vredni. Lepo strneno žito je pokončal ogenj, suša bo vzela tukajšen glavni pridelek koruzo in krompir. Vodnjaki so prazni, vode imajo najbliže v Krki, ki je eno uro daleč; treba ji bo voziti, pa ni zato voz, ker so zgorili. In če pride dež, le ne bo vode, ker brez streh tudi vode ni. — Ko bi le vodo imeli, vse bi še bilo. Ako bi imeli vodovod bi taki požari bili nemogoči, in bi ne bilo tolikega gorja. Koliko odgovornost si nakladajo oni, ki ovirajo odpravo vodova za Suho Krajino. Toda čemu sedaj tožbe radi vodovoda. V tem trenutku potrebujemo pomoči usmiljenih src. Podpisani najudanejšje prosim v imenu svojih župljanov gmotne pomoči v obleki, in pa v denarju. — Vsi prejeti darovi se bodo hvaležno objavili v „Slovincu“.

V Ambrusu, 5. avgusta 1911.

Ivan Žavbi,

župni upravitelj.

— **Postojna.** Senarska zadruga ozir kmetijsko društvo za hrenovsko in postojnsko faro se ustanovi v Postojni to nedeljo 6. t. m. v Hrenovcah. — Seno se bo prodajalo že na ustanovnem shodu. — Sto zadržbo po precej omejena tako špekulacija raznih agentov prekupcev kakor tudi vožnja sena v Trst. Shod je sklican na 4. uro popoldan.

— **Slovenski Straži poslala je drožar- na Josipa Košmerl večji znesek.** To je že četrti prispevek tekom 9 mesecev. Ker so Košmerljeve drože izborne, z lahko vestjo najtopleje priporočamo ta izdelek. Somišljeniki, agitirajte za nje! Zahtevajte povsod drože iz drožarne Josipa Košmerl.

— **Društveno gibanje med ameri-**

— **Slovenec ponesrečil v Ameriki.** V Calumetu se je v premogovniku ponesrečil Slovenec Jakob Puhek. Z drugimi tesarji postavljaj je tramovje za podporo stropa v rovu, ko se je veliki železni vijak, sa katerim so vlekli v višino težak tram, utrgal ter mu padel na glavo in ga na mestu usmrtil. Ranjki je bil star 20 let ter rojen na Griču, črnomaljske fare v Belokrajini. V Ameriki je bil nekaj nad eno leto. Zapušča v stari domovini staro mater. V Calumetu pa brata in sestro.

— **4 mesece težke ječe** je dobil nek 20letni socialno demokratski delavec v Češki Lipi, ker je povodom državnozborskih volitev zaklical, ko je orožništvo razganjalo v Warnsdorfu množico: „Doli z žandarji!“

— **Imenovanja na slovenskih šolah v Trstu.** Minister za uk je imenoval: gg. Adamiča Emila in Skabarja Matka za učitelja, gospo Engelmana novo Marijo za učiteljico, gospoda Kosa Fr. za podučitelja, gospici Plaper Ljudmilo in Zamajc Emo za podučiteljici. Gosp. Mahkota K. je povišan v X. činovni razred. — Razven gospice Plaper, ki bo poučevala slovenščino na državni dekliški ljudski in meščanski šoli, so vsi imenovani pridrženi slovenskim zasebnim šolam v Trstu.

— **Železniške vesti.** Komisijonelni ogled za razširjenje kolodvora v Domžalah se je vršil v sredo. Komisijonelni ogled za postajo v Semiču se bo vršil 22. avgusta, za postajo v Metliki pa 23. avgusta.

— **Avstrijski krojaški kongres** se vrši letos v Celovcu 5., 6. in 7. avgusta. Ljubljansko krojaško zadrugo zastopajo načelnik Jeločnik in odborniki Cassermann, Ložar in Fr. Kreč.

— **Umrli** je na dunajski kliniki trgovci gosp. Ivan Šiskovič. — Umrli je 32 let stari gosp. Leopold Martelanec iz barkovljanske rodbine Ivana Martelanca. — V Trstu je

umrla gospa Ivana Bezek, stara 45 let. — **Volilni imeniki za volitve občin Vinjivrh** so vsakomur razpoloženi na vpogled od 8. do 10. avgusta 1911. Morebitni ugovori se vlagajo pri županstvu, in sicer pisмено.

— **Društvo jugoslovanskih železnih uradnikov** nam naznanja, da se vrši izredni občni zbor v nedeljo 6. avgusta že ob 11 uri popoldne in ne še le po ustanovnem občnem zboru „Zvez jugoslovanskih železničarjev“, kakor je bilo pomotoma objavljeno v „Jugoslovanskem železničarju.“

— **Slovenka umrla v Ameriki na kolero.** Kolera v newyorškem pristanišču je zahtevala novo žrtve. Na parniku „Carpathia“ se je bila pripeljala dne 7. junija New York s svojima dvema otrokoma Slovenka Elizabeta Sobošek, ki ima moža South Bethlehemu, Pa. Na Ellis Islandu se obolela oba otroka in oddala so ju v bolnišnico na Hoffman's Island. Ko sta otroka ozdravela, je obolela mati, in sicer kakor so zdaj zdravniki dognali, za kolero in je tudi podlegla bolezni.

— **Dezerterji.** Od pešpolka št. 17. v Celovcu so dezerterili: rezervni infanterist Franc Kropor, rojen 1880, v Kamniku in na dopustu se nahajajoči infanteristi Lorenc Kokalj, rojen v Kranju, Anton Kočevar, rojen 1886 v Črnomlju in Ignacij Škofljanc, rojen 1889, na Krškem.

— **Strela.** Prepozno za včerajšnje številko smo dobili brzojavko: Sinoči je strela udarila v Zloganjih pri Škofljani. Posestniku Francetu Debevec je vse pogorelo.

— **Usodna pomota.** 20letni mehanik Jurij Pontorotos je pomotoma izpil v Trstu v duško steklenico zdravila, katerega mu je določil zdravnik za vnanjo porabo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

KOLERA V TRSTU.

Trst, 4. avgusta.

Bakteriološka preiskava odpadkov za kolero obolelega 61letnega rokovičarja Ivana Ambrožič je dognala prisotnost kolernih vibriov. Nasprotno pa ta zdravniški parere izključuje vsaktero okuženost pri interniranih Bieker in lastnici tolerančne hiše Romildi Cognati. — Včeraj je umrl 52letni bivši mornar Anton Steffé, bratlastnika ladje »Stella«. Obdukcija je dognala ničesar pozitivnega, pač pa bakteriološka preiskava, glasom katere je Anton Steffé umrl na azijski kolero. Ker je pokojni Steffé prebival skupno z dvema drugima mornarjema na ladji »Stella«, so ostala dva mornarja takoj prepeljali v opazovalnico. — V bolnišnici ležim okuženim bolnikom se v splošnem na bolje obrača. — Ponovna mikroskopična preiskava morske vode ob obrežju in zlasti v kanalu ni našla v njej nobenih kolernih vibriov. — Soproga okuženega Hoshček ter neki Erter, ki je stanoval pri družini Hoshček, sta bila takoj po obolevosti Hoshčeka izolirana; oba sta do sedaj popolnoma zdrava. — Popolnoma negativna je bila bakteriološka preiskava pri onem Toffolonu. ki je stanoval v hiši, kjer je za kolero obolela 13letna M. Cipron. — Zasebnemu uradniku Kohnu se obrača na bolje. — V splošnem je žal nevarnost kolere v Trstu vedno večja. Ker je naraščaj slučajev precej rapiden, so postali prebivalci bolj oprezní in deloma sami, deloma s pomočjo oblasti čistijo prostore.

NOTRANJEPOLITIČNI POLOŽAJ.

„Tagespost“ poroča od informirani strani sledeče o notranjepolitičnem položaju: Z današnjim dnevom se začne za ministrskega dopust. Vsi člani kabineta razun ministrskega predsednika baron Gautscha zapustijo te dni Dunaj, da si privoščijo za nekaj dni (to je do 18. avgusta, ko se vrši običajni ministrski svet) počitka. Baron Gautsch pa bo nadaljeval svoje delo in že koncem avgusta povabil k sebi posamezne politike. Natančnega načrta za jesensko parlamentarno delo pa nima in so vse to začasne vesti po listih le domnevanje. Na vsak način pa bo baron Gautsch že koncem avgusta začel s strankami definitivna pogajanja. Vlada misli, da ni izključeno, da se na ta način ustvari delovna večina, ne da bi bilo treba čakati na uspeh češko-nemške pravne akcije, ki je zelo težavna stvar in vzame veliko časa. Če se delovna večina poroči, se bo ministrstvo rekonstruirala, morebiti že jeseni, morebiti pa šele spomlad. Kakršno bo to ministrstvo, je seveda čisto negotovo, morebiti napol uradniško, napol parlamentarno.

VOJNI MINISTER GRE?

Z informirane vojaški strani se poroča, da se baron Schönaich iz svojega dopusta ne bo več vrnil v vojno ministrstvo. Njegov naslednik da bo prvi sekčni šef feldžajmajster pl. Kroatin.

PAPEŽ.

O zdravstvenem stanju Svetega očeta se poroča, da se zdaj dobro počuti in

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

Jeseniške novice.

j **Vabilo.** »Strokovno društvo delavcev na Savi« priredi veselico v nedeljo 6. avgusta na dvorišču konsumnega društva na Savi, točno ob pol 4. uri popoldne. Svira sl. tovarniška godba. Ob 5. uri tombola. Pred in po tomboli srečolov. Čisti dobiček je namenjen podpornemu oddelku. K obilni udeležbi vabi vljudno — odbor.

j **Sokolji** so imeli 30. p. m. na Jesenicah v restavraciji »pri Sokolu Humru« veselico in »veliko« javno telovadbo. Javorniški sokol je napravil isti dan na kljub jeseniškemu sokolu svojo veselico na Javorniku. Pri jeseniški veselici je svirala harmonika; mize so bile prazne, le semintja je pri kaki mizi dolgočasno zdehal ta ali oni oboževalci sokola. Pri prostih vajah je nastopilo 16 sokoličev, na orodju pa štirje! Tako se je izvršila »velika« javna telovadba. Maloštevilnim gostom sta stregla dva sokola v gledaliških kostumih, ki jim jih je iz »Miklove Zale« posodilo gledališko društvo. Ljudje so mislili, da vabita v slab cirkus, pa so šli dalje. Simpatije do sokola, ki mu starostuje svobodomislec Humer, so se torej kar najsijajnejše pokazale. Ostale dogodivščine pa niso za javnost!

j **Socialni demokratje** pa so imeli 30. julija shod na Savi »pri Jelenu«. Kot glavni govornik je topot nastopil Pongratz, ki je najprej očital bivšemu jeseniškemu župniku gosp. Zabukovcu izdajstvo, ker ga ni hotel postaviti za župana; nato je farbal Savčane, češ da so tudi sedaj izdani, ker se nihče ne meni, da bi bil Pongratz župan, nakar je izjavil, da ima pravico uganjati politiko in tudi kandidirati. Postavil da je kandidate iz vseh stanov in strank, pa so mu soc. demokratje zmešali vso štrono, kar je socij Zugwitz tudi potrdil, češ da sociji niso vneti za Pongratza, nakar je slednji zapustil dvorano. Ko pa je socij Ogris začel priporočati, da naj se zapravi denar bratovske skladišnice, iz katere dobivajo delavci ob onemoglosti provizijo, za zidanje hiš, tedaj so mu jeli sociji sami ugovarjati in brenčati, tako da je med splošnim vriščem moral shod zaključiti. Kakor se vidi, bi bili socialni demokratje jako nezadovoljni z gospodarstvom svojih bratov, ker bi jih tiralo samo v škodo in propast. Zato naj si desetkrat vsakega ogledajo, predno ga bodo volili v kak zastop.

j **Čudne vrste svetnik** je postal jeseniški svobodomislec Humer. Njegov resort so intrige in poslušajoče uho je okrajno glavarstvo v Radovljici. Da svet ve presojati to čudno zvezo, eva! Gosp. Schrey ima na Hrušici veliko dobro urejeno hišo, kjer se je nastanilo mnogo letovičarjev. Da se jim more postreči, je gosp. Schrey zaprosil pri c. kr. okrajnem glavarstvu za restavracijsko koncesijo, ki jo je tudi dobil in jo jel izvrševati. Nevoščljivost je Humra gnala, da se je zoper to pritožil. Glavarstvo je iz strahu pred Humrom gospodu Schreyu hitro preklicalo koncesijo in letovičarji so morali na Hrušico dobivati hrano z Jesenic. Deželna vlada je seveda gosp. Schreyu koncesijo zopet dovolila, ker bi sicer trpel neizmerno škodo. Tako je Humer postal za eno blamažo bogatejši, okrajno glavarstvo pa za eno. Ako se bodo nekateri krogi hoteli z ljudmi tako igrati, bodo doživeli razočaranje!

j **Kdaj bodo** na Jesenicah občinske volitve, še do danes živi duh ne ve in se tudi preračunati ne da, ker od c. kr. okrajnega glavarstva še ni rešena prva izmed 25 reklamacij, ki jih ima rešiti. Samo toliko vemo, da se po izjavah nekaterih gospodov njim zdi naša politika »silno neumna«! Gospodje, ki so imeli včasih akte reševati, menijo, da imajo sedaj politiko strank presojati. Kolo časa se vrti, ponekod pa še kaj drugega.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Akc. kapital: 40.000.000 kron. Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.

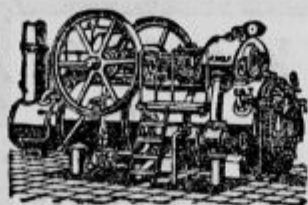
„**MERCUR**“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dúchcov, Gablonz, H. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumburg, Mödling, Morán, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obližacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

R. WOLF MAGDEBURG- BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt šte. 21.

Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljenjem.

Originalno strojedelstvo Wolf 10—800 k. s.

obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

3329—26

Dosedaj izdelanih na 720.000 k. s.

Valični mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Venoval. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečistiti duhovščini za

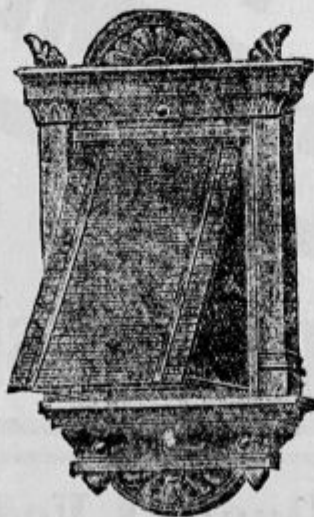
izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi

bandera in baldahine

ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

6239

Kiepach & Omčikus

1083 nova z najmodernejšimi stroji
20 in električnim obratom urejena

lovarna žaluzij, rolet, lesenih in železnih zaslorov za izložbe, prodajalne itd. itd.

Telefon šte. 1324 **Zagreb** Marija Valerija ul. 8

Ceniki, prospekti in vzorci zastoj in franko!

I. Vecchiet

zlatar v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne. — Solidna in rečna postrežba. Popravila točno.

2714

Razglas.

2340 2

V sredo dne 9. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldan se bode vršila v Zgornji Šiški šte. 65 (pri Kovaču)

prostovoljna javna dražba

popolnega

kovaškega in kolarskega orodja.

Prodajalo se bode skupno ali pa po posameznih kosih. Nadalje se bode prodalo veliko množino raznega za kolarje pripravljenega lesa. Orodje je v jako dobrem stanju.

Dražbeni predmeti se lahko ogledajo vsaki dan v hiši šte. 65 oziroma 66 v Zgornji Šiški.

Natančnejši kupni pogoji se izvedo pri lastnici gospe Mariji Šetina v Zgornji Šiški šte. 101, ali pa pri podpisnem županstvu.

Zupanstvo občine Zgornja Siska
dne 1. avgusta 1911.

Na prodaj je:

dva kasona, dve mali in dve veliki deri, dve tehtnici, štedilnik in konj.

Naslov se izve pri upravi Slovence. 2330

VINSKE SODE

več sto komadov, prav močne in zdrave, iz hrastovega lesa, od 400 do 800 litrov, se dobijo po prav nizkih cenah pri

M. Rosner & Co. Ljubljana.

Odda se takoj po nizki ceni solčno

stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami v I. nadstropju na Elizabetni cesti 5. 2333

Učiteljica

na enorazrednici, v prijaznem kraju na Gorenjskem želi menjati službo s kolegom ali kolegino na eno ali dvorazrednici v kanjiškem in krajskem kraju ter v ljubljanski okolici. Naslov pri upravnistvu „Slovenca“. 3212

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Štritarjeva ulica št. 6.

Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjižice ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

2094

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejše varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
47 platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.

Priporočamo
novo trgo-
vino z
manufakturnim
blagom

J. CIUHA
preje Jesih & Windischer

Ljubljana
Stari trg št. 1
(prej bazar)
postaja elektr. železnice.

Ivan Kacin

Novi Vodmat 151 pri Ljubljani.

Izdelovalnica harmonijev po najnovejšem ameriškem sistemu. Izdelujejo se harmoniji za cerkve, šole, pevška društva i. t. d. Sprejemajo se popravila vseh vrst harmonijev, tudi na dom. Na zahtevo se dobijo klavijature za harmonije, orgle in klavirje, potem jeziki za harmonije, piškalke za orgle in strune za klavirje itd.

Cenik gratis in franko.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljelec strelodovodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Priporoča se prečistiti dahovščini za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštnine prosto.

2199 **Hiša** 10

se ceno proda s 6 sobami, 4 kuhinjami in lepim vrtom. Rožna dolina števil. 227 pri Ljubljani nasproti Stanovnika.

JANEZ ŽLEBNIK, Vižmarje št. 41
pošta št. Vid nad Ljubljano

ženske lase kupuje rezane in zmešane po najvišjih cenah. 2221

Termalno in močvirno kopališče Stubičke Toplice, Hrvaško

Termalni vreli 53°C topl. in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, išiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožn. boleznim, ter tudi za rekonvalescente. Najboljša uporaba studenč. blata, podobno frankovskemu močvirju. Kopališki zdravnik. — Zdravil. godba.

Postaja Zabok in
postajališče
Zagorske železnice
'Stubičke Toplice'.

Sezona traja
od 1. maja
do 30. oktobra.

Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša
brezkonkurenčna prav
dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K1—nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvaško. Pošta Zabok, brzoj. post. Stubica. Interurbanska telef. postaja

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša. Posebno priporočljivo za osebe, ki se radi pote in zoper prehlad. Dobi se blago in po meri izdelano perilo. 1787 (1)

Vzorci so vsakemu na razpolago.

M. Rosner & Co.

veležganjarna sadja, Ljubljana

priporoča v svoji lastni žganjarni 2258 kuhano

Slivovko
Tropinovec
Brinjevec
Hruševac

Vinsko žganje

V zanesljivih kakovostih oddaja v množinah od 25 litrov naprej.

Hiša

se prostovoljno proda na lepem prostoru, s velikim vrtnarskim vrtom. Cena po pogojih. Kdor hoče živeti v miru in na dobrem zraku, naj ne zamudi ugodne prilike. Odda se tudi stanovanje s 3 sobami, 1 kabinetom ter z vsemi pritliklinami. — Poizve se v upravnistvu „Slovenca“. 4348 4

Sodi.

Več vrst sodov ima na prodaj **A. REPIO**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2325 32

Edina

je
najokusnejši

in edino

pristni slovenski izdelek

≡ Stavbeno podjetje in tehniška pisarna ≡
Izdeluje načrte pod najkulantnejšimi pogoji

G. Rumpel, Ing., Dunaj
Filijalka Ljubljana, Hilšerjeva ul. št. 7.
Zastopnik Ing. R. Podkrajšek

Vodovodi, centralne kurjave, kanalizacije i. t. d.

Izdela 700.000 cent. portland cementa. Prekaša predpisano 28 dnevno jakost več kot za 2 dni.

„Croatia“ tovarna portland cementa
delniško društvo v Zagrebu.

Se priporoča po najnižji ceni za dobavo v polnih vagonih

prima portland cementa

izvrstne, predpise društva inženirjev in arhitektov znatno nadkrijajoče kakovosti. Radi nedosežne kakovosti zelo pripraven za konstrukcije železnega betona. Izbor za izdelovanje cementnih izdelkov. Ostane brez napake in v barvi. Vprašanja naj se pošljejo na centralno pisarno: Zagreb, ulica bana Jelčića broj 2. Brzojavi: Croatiacement, Zagreb. Telefon interurban 980. 1966

zopet dela. Povodoma osemletnice svoje izvolitve za papeža je dobil mnogo čestitk. Opravi je v zasebni kapelici sveto mašo in se potem podal v vrt, kjer se je kakor običajno izprehajal. Vatikanski krogi upajo, da papež popolnoma ozdravi in da bo 8. t. m. na dan obletnice svoje intronizacije obhajal svečano s pontifikalno mašo.

GOSPOSKOZBORNIČNI ČLANI.

Krščanskosocialna strankina korespondenca naznanja, da bo cesar jeseni imenoval 10 do 12 novih gosposkozborničnih članov, med njimi princa Alojzija Liechtensteina in dr. Gessmanna.

PRINC JURIJ PROTI KRALJU PETRU.

Belgrajski list »Novo Vreme«, ki je svoječasno imelo tesne zveze z bivšim srbskim prestolonaslednikom Jurijem, je priobčil 3. t. m. nek članek v obliki razgovora s princem Jurijem pod imenom »Diktator«. Srbska cenzura je cel članek zaplenila.

VELIKE VOJAŠKE VAJE NA BULGARSKEM.

Koncem meseca se prično na Bulgarskem velike vojaške vaje, pri katerih bo sodelovala celotna bulgarska vojska. Te velike vojaške vaje bodo pokazale vso oboroženo moč, s katero Bulgarska danes razpolaga. Za časa vojaških vaj namerava car Ferdinand s prestolonaslednikom Borisom in kraljevičem Cirilom obiskati na avtomobilu vsa manevrska polja, a oblegovalne vojaške vaje, pri katerih bo ena divizija branila utrdbe, a druga napadala, bo osebno prisostvoval ter vodil nadzorstvo nad celotnimi operacijami. Na te vojaške vaje ne bo pripuščen noben tuji vojaški ataše, noben tuji ali domači časnikar, sploh nihče, ki ne bo imel direktno z vajami opraviti. Trajale bodo te vojaške vaje pet dni in bodo veljale okoli enega milijona kron.

Ljubljanske novice.

Ij Opozarjamo še enkrat na jutrišnjo vrtno veselico Š. P. D. pri g. Flegarju na Zaloški cesti. Ljubljanski somišljeniki, po hititno na to veselico. Odbor se je potrudil, da bo zadovoljil vse goste. Prijatelji pelja bodo čuli društveni mešani zbor in novi moški zbor Šentpeterskega Orla, ki se nam predstavi z veličastno Orlovsko himno. Kupleti, od katerih naj omenimo posebno »Dva rekruta« in »Dolgin Longin in mali Benjamin«, bodo vzbudili mnogo smeha. Vspored nam priča, da ne bo manjkalo veselicega razpoloženja. Postavljeni bodo tudi različni paviljoni, kjer bodo prodajale gospodične v narodnih nošah. Opozarjamo, da se veselica preloži le v slučaju skrajno slabega vremena, na drugo nedeljo.

Ij Ljudski oder bo priredil v četrtek, 10. t. m. ob 7 uri zvečer proti vstopnini 1 K za osebu v Ljudskem Domu prav zanimiv in zabaven večer, kjer se bodo pokazali občinstva vsi pripomočki moderne gledališke tehnike. Za danes omenimo od sceničnih zklisnih efektov sledeče slike: renesančni salon, moderni salon, srednjeveška z lesom obita dvorana, renesančna-gobelinska soba in dvorana, kmečka soba, boljša meščanska soba in priprosto meščansko stanovanje; globok romantičen gozd in svital gozd, vas, mesto, park, slikovito skalovje, morsko obrežje, gozd sestojč iz plastičnih dreves, gospodarsko dvorišče na kmetih, planinsko pokrajino, angleški park z vilo, itd. itd. S tem seveda spored še daleko ni izčrpan. Sloves zbor »Ljubljane« in tamburanja ženskega zbor »Kat. društva za delavke« nam jamči za izreden užitek. Ker je priznana gostilna prevzela postrežbo za pivo in abstinence, bo tudi v tem oziru poskrbljeno, da bo vsakdo z večerom prav zadovoljen!

Ij Sedaj vemo, zakaj so se liberalci tako ball opozicije v ljubljanskem občinskem svetlu! Računski zaključek za 1910 že sam dovolj jasno govori, kako jasno bomo pa govorili šele, ko se bomo na magistratu gledali iz obličja v obličje in pošnoli celo v računskem zaključku — »zamočlanem fondu« — in drugih prijetnostih. Da famoznega »prebitka« ne bo nikjer dobili je iz današnje naše razprave jasno. Pošteno bi pa bilo, da bi »prebitek« imeli spravljen v hranilnici, a tam že še sedaj ni. Svoje gnilo gospodarstvo so liberalci hoteli prikriti s puhlicami, da je Slovenska Ljudska Stranka spravila Nemce na magistrat, dočim je edino resnično, da je spravila Nemce na magistrat razširjena volilna pravica. Radi liberalnih magistratnih paš, pa naj bi Slovenska Ljudska Stranka bila tako kot liberalna nazadnjaška stranka in naj bi ljudstvu zapirala pot v občinski hišo, kakor so to delali liberalci 15 let — boječ se javnosti. Vsak dan, odkar ni na magistratu več absolutnega liberalnega gospodarstva bolj kaže, kako je bil že skrajni čas, da je liberalnemu absolutizmu z novo volilno reformo bil napravljen konec. Odkritij o liberalnem gospodarstvu pa še davno ni konec. Najlepšestvari še čakajo.

Ij Velikodušen dar. Gosp. c. in kr. nadporočnik v p. Ivan Velkaverh

je daroval povodom smrti svojega sina Janka mestnemu ubožnemu zakladu znesek 200 K.

Ij Izlet socialnih demokratov v Ljubljano. Jutri prirede socialni demokratje iz Trbovelj, Zagorja, Hrastnika in nekaterih drugih krajev izlet v Ljubljano. Iz Trsta je bil slovenskim in laškim sodrugom izlet radi kolere prepovedan. Zelimo, da bi se ta izlet izvršil mirno in v redu, da bo na čast ljubljancem in v zadovoljnost izletnikov. Tisti časi, ko se je kdo razburjal, ako je prišel nesomišljenik izvestne stranke v Ljubljano, morajo v korist napredka Ljubljane miniti. Ljubljana bodi uljudna gostilnica vsem, ki jo hočejo posetiti, kot kulturno središče slovenskega naroda mora prijazno sprejeti vsakega Slovenca, pa biti uljudna tudi, kadar ji tujski promet privede tuje goste. To bo le v korist ljubljanskemu trgovstvu in obrtništvu. Kdor-koli obišče Ljubljano: Dobrodošel! Tudi jutrišnji izletniki naj se po trudapolnem delu v Ljubljani prijetno odpočijejo in naj še večkrat pridejo.

Ij O Ribnikarjevem postopanju na trgu se čuje vedno več pritožb. Naj se nam vsako tako pritožbo natančno sporoči: Kmalu bo tu čas, da se tudi Ribnikarju temeljito pojasni stališče. Zasedaj mu priporočamo posebno paznost na zelena jabolka in pa strogo nepristransko poslovanje v vseh tržnih zadevah!

Ij Osebnost. Gospod Leon Schott, c. kr. žel. postajni ekspedijent, je bil izrednim potom pomaknjen v višjo plačilno stopnjo zaradi uspešnega službovanja. Kot se nam poroča, je gosp. Schott specielno glede težavnih železniških tarifnih določil izborna moč.

Ij Nova teorija o dolgovih. »Jutro« je tako zelo pasivno, da ga je »Učiteljska tiskarna« že mislila ustaviti. »Jutru« seveda ni všeč, da smo to razkrili in zato se zdaj izgovarja, pa na zelo smešen in originalen način. Pravi: »da se plača 'Učiteljski tiskarni' vsaka številka 'Jutra' sproti«. Toda »Jutro« naj nam pojasni, kako je mogoče, da ima toliko starega in novega dolga, če vsako številko sproti plača? Nadalje piše »Jutro«: »Ako tudi je »Jutro« Učiteljski tiskarni dolžno, nima tiskarna od tega niti vinarja izgube, pač pa prav lep zaslužek in ako ji je »Jutro« kaj dolžno, »je to samo njen dobiček« in še enkrat: »Učiteljska tiskarna ima od tega, da tiska »Jutro« samo koristi in lep zaslužek.« — Torej »Jutro« je tiskarni dolžno, tiskarna pa ima od tega dobiček! To je logika, da se Bog usmili. Če ima tiskarna od »Jutra« tisoče in tisoče terjati, pa jih ne dobi in nikoli dobila ne bo, ker se list ne izplača, je to za tiskarno dobiček! Ali je tudi deželna vlada mnenja, da je to dobiček za zaklade učiteljskega vdovskega društva, ki se bodo faktično posušili, če bo šlo s takimi »dobički« naprej. Ali ve, torej dež. vlada za svojo dolžnost? Kakor se vidi, je »Jutrov lastnik«, odkar se je vrnil iz Srbije in bil od kralja Petra dekoriran, dobil čisto nove pojme o dolgovih, namreč ravno narobe kakor pri nas navadno veljajo. Miha Plut je na najboljšem potu, da izume stroj, ki bo dolgove žrl in dolgove v dobiček spreminjal. Takrat bo pa Miha Plut s tako iznajdbo najbogatejši človek na svetu in posodil bo lahko še kaj srbskemu kralju Petru. Ribnikar ima s svojimi »milijoni« v Plutu nevarnega konkurenta.

Ij Cerkevnoglasbeni poučeni tečaj, ki ga priredi Cecilijino društvo v Ljubljani, se prične v ponedeljek 7. avgusta ob 3. uri popoldne v Marijanišču. Trajal bo do petka jutraj. Do sedaj je oglašanih do 100 organizatorjev, bogoslovcev, duhovnikov itd. — Opozarjamo še enkrat zlasti gg. organiziste, katerim so taki tečaji neobhodno potrebni, ako hočejo ostati na pravi poti napredka glede cerkvenega petja in glasbe. Na tem tečaju se bo posebno gojil tradicionalni koral, ki je sedaj po novem papeževem odloku zaukazan. Tudi gg. duhovnikom in bogoslovcem bo ta tečaj zelo koristil, ker župniki so odgovorni za pravilno petje v svojih cerkvah. Pohvalno omenjamo, da se je zlasti iz Gorice oglasilo več bogoslovcev. Tudi dijaki in gospodične se lahko udeležujejo teh predavanj. V četrtek zvečer naj bi se vsi udeleženci udeležili otvoritve »Ljudskega odra« v »Ljudskem Domu«.

Ij Nesreča na kolodvoru v Lescah. Včeraj ob 2. uri popoldne se je pri kolodvoru na Lescah na železniškem prehodu zaletel z vso silo prožni voz v blejski poštni voz, ki se je pripeljal po cesti. Na prožnem vozu je sedel inženir Poljak ter prožni mojster Jerše, ki sta pri sunku oba zletela z voza ter se poškodovala precej znatno. Inženir Poljak se je ranil na glavi, vendar pa njegove poškodbe niso nevarne. Prožni mojster Jerše se je poškodoval na glavi in si zlomil nogo. Oba so prepeljali v Ljubljano, kjer so Jeršeta s kolodvora odpeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Izmed železniških delavcev, ki so bili na prožnem vozu zraven, se ni nihče znatno poškodoval.

Ij Izgubljena je bila v torek zvečer mala usnjata denarnica z dvema dvaj-

setkronskima bankovcema in nekaj drobižam. Pošten najditelj je prošel, denar prinesli na rotovž ali pa v gostilno pri Ložarju na Sv. Jakoba trgu.

Ij Kje je Škerlj? Poroča se nam, da v mestni zastavljalnici že nekaj časa pogrešajo znanega sociologa Slavoj Škerlja, v čegar rokah se je »Narodni socialist« posušil. Baje je Škerlj obleke tako prečenjeval, da vse skupaj ni toliko vredno. Ker ima zastavljalnica od takega strokovnjakstva znatno škodo, hoče menda Škerlja prijeti, Škerlja pa ni. Primejo naj tistega, ki ga je nastavlil. Tisti je kriv — Škerlj je nedolžen na tem, da nima potrebnih sposobnosti za tako mesto. On je bil rojen in je bil namenjen samo za »vodjo narodnih socialistov«.

Ij Umrli so v Ljubljani: Sestra Alfonza Vabič, usmiljenka, 48 let. — Marija Suligoi, rejenska, 3 mesece. — Ivana Rebolj, tovarniška delavka, 42 let. — Valentin Bovha, gostilniški hlapec, 49 let. — Fran Marinšek, sin gledališkega hišnika, 10 mesecev. — Ignacij Ribič, sin železniškega paznika, 7 mesecev. — Josip Makovec, rudar v pok., 59 let. — Fran Judež, sin železniškega delavca, 2 dni. — Antonija Černe, zasebnica, 64 let. — Julijana Knez, gostilničarka, 24 let.

Ij Tujski promet v Ljubljani. Meseca julija je prišlo v Ljubljano 6880 tujcev — 1000 več nego meseca junija in 1006 več kakor lani meseca julija. Nastanilo pa se jih je v hotelu Union 1346, Slon 1304, Lloyd 767, Ilirija 337, Cesar avstrijski 327, Južni kolodvor 319, Tivoli Park 265, Malič 251, Štrunkelj 235, Tratnik 172, Bavarski dvor 112 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1445 tujcev.

Ij Škatlja s smodkami je bila ukradena gostilničarju gosp. Jožefu Cotiču v teku včerašnjega dne. Cotič ima približno 10 K škode.

Ij Tele ukradeno. Posestniku in mesarju Antonu Bizilu je bilo v Hradeckega vasi št. 17 v noči 4. t. m. iz hleva ukradeno pet tednov staro tele, vredno 100 K.

Ij K naknadnemu naboru je prišlo danes 18 mladeničev, izmed katerih so bili 4 potrjeni. Med potrjenimi je neki Jurij Fric, ki je prišel iz Amerike. Le-ta je 190 cm visok in tehta 120 kg.

Ij V konkurzu je trgovec Oblak v Kordinovi hiši.

POPLAVE V BUKOVINI.

Močno deževje zadnje dni je povzročilo v Bukovini velike povodnji, kakršnih ne pomnijo že dolgo časa. Škoda je velika. Mnoge reke so prestopile bregove. Oblasti so napram katastrofi brez sredstev in moči. Pri pomožni akciji sodelujejo vojaki. Vas Vivna je popolnoma izginila pod valovi. Niti ene hiše izmed cele vasi ni videti. Prebivalci preplavljene vasi so večinoma pobegnili v Suczawo. V mnogih krajih so pobegnili ljudje iz hiš ter prenočujejo na prostem, ali pa v železniških vagonih. Ker reke še vedno naraščajo, se je bati še hujših nesreč. Škoda je že sedaj ogromna in se ceni na 2 do 3 milijone kron. Čuje se, da je postalo tudi več ljudi žrtev povodnji.

Razne stvari.

Zopet umor duhovnika na Francoskem. Sévérinu so 27. pr. m. začuli iz župnišča strel, kmalu nato pa je prišel na cesto ves krvav župnik, ki je klical na pomoč. Prihiteli ljudje je odgovorili: »Odpuščaj vam, naj bi vam tudi Bog odpustil!« Nato je izgubil zavest ter je čez nekaj ur umrl. Za morilci doslej ni nobenega sledu.

S socialno-demokratskega bojišča. Boj med socialno-demokratskimi separatisti in centralisti se na Dunaju nadaljuje z vso silo. V Brigittenau-u so v nedeljo separatisti razbili nek socialno-demokratski centralistični shod. Ravno istega dne so češke krajevne skupine v 3., 9. in 14. okraju korporativno izstopile iz socialno-demokratske zidarske zveze. Enak sklep bi tudi sklenila podružnica v 10. okraju, ako bi centralisti ne preprečili glasovanja s kravali. Centralisti izgubivajo vedno več tal. Socialno-demokratski separatisti vodijo popoln boj proti njim ter jih kompromitirajo kot »nemške židovske hlapce«. Socialno-demokratska »Zarja«, ki rada ponatiskuje, naj tudi to ponatisne, da bodo vsaj vedeli sodrugi, kako je drugod. Seveda, Kristani so zelo odvisni od dunajskih central.

Velike povodnji v Ameriki. V New Orleansu je prestopila reka Exovito bregove. Številno smrtnih žrtev vsled velikih poplav znaša na stotine ljudi. Številne plantaže so uničene. Neka ameriška bojna ladja je odplula ponesrečencem na pomoč. Neka topničarka je rešila 200 ljudi.

Telefonska in brzajavna poročila.

GAUTSCH PRI CESARJU.

Išl, 5. avgusta. Dames je Gautsch cesarju poročal o položaju. Nato se je Gautsch odpeljal v Baden, odkoder se bo vozil na Dunaj, ker tudi poleti obdrži vodstvo političnih poslov.

KAJ SE JE ZGODILO POSLANCU DR. RYBARU.

Trst, 5. avgusta. Poslanec dr. Rybař se je mudil te dni na počitnicah v Chiusaforte. Tukaj je bilo nekaj Tržačanov, ki so ga spoznali in mu napravili demonstracijo, pojoč znano provokatorično iredentovsko pesem: »Lassé pur che i cantí e i subí«. Dr. Rybař je drugi dan odpotoval v Trbiž in poslal odtod v Chiusaforte razglednico sledeče vsebine: »Spoštovanim gospodičnam in gospodom Tržačanom v Chiusaforte. Zahvaljujem vso lepo družbo za sprejem, ki mi ga je napravila 1. t. m. S svojim obnašanjem je najboljša dokazala, da Tržačani niso Lahí, zakaj pravi Lahí so izobraženi in vljudni. Dr. Rybař.« — Laški listi sirovost tržaških letoviščnikov ostro obsojajo.

VELIK NAPREDEK SLOVENCEV.

Gorica, 5. avgusta. Kljub silno pomankljivemu in potvorjenemu štetju so Slovenci v mestu silno napredovali. Lahov je bilo leta 1890. 74,23%, l. 1900. 67,80%, leta 1910. pa 61,29%. Slovencev leta 1890. 17,82%, l. 1900. 20,01%, l. 1910. 26,04%. Slovenci so se torej od l. 1900. pomnožili za 60%, Lahí pa so nazadovale za 11,5%.

ZAVOD SV. JERONIMA V RIMU — OŠKODOVAN.

Rim, 5. avgusta. Tu je prišla v konkurz banka Smidt in drug, v kateri so bili vloženi denarji hrvatskega zavoda sv. Jeronima. Govori se, da bo zavod izgubil polovico svoje vložene gotovine.

DRUGI LAŠKI DREADNOUGHT.

Rim, 5. avgusta. Drugi laški dreadnought »Conte Cavour« bo izpuščen v morje 10. t. m. Prisostvoval bo kralj. kumica pa bo vojvodinja Isabella di Genova.

MALISORI SO SE UDALI.

Cetinje, 5. avgusta. Danes so se vsi Malisori podali domov.

VELIKA KATASTROFA.

New York, 5. avgusta. V Nikaragui je velika povodenj. Morje je izstopilo. V Blufield je 60 oseb mrtvih. Mnogo hiš se je podrla.

MAROČANSKO VPRAŠANJE.

Pariz, 5. avgusta. Francoska je predložila nove predloge v Berlin. Razmerje med Francosko in Nemčijo se je nekoliko izboljšalo, vendar se ne sme soditi še preoptimistično.

GOZDOVI OKOLI FRANZENSFESTE DALJE GORE.

Franzensfeste, 5. avgusta. Gozdovi okoli Franzensfeste sedaj že 40 ur neprenehoma gore.

EDISON.

New-York, 5. avgusta. Iznajditelj Edison je pred svojim potovanjem v London, kamor je odšel zopet po 12 letih, izjavil, da je popolnoma gotov z iznajdbo govorečega kinematografa ter da bo prirejal z njim po Evropi predstave.

UMORI V TURŠKI VOJSKI.

Carigrad, 5. avgusta. V zadnjem času je bilo v Macedoniji več turških

Prof. dr. Klebs, Berlin, piše: Odlične učinke, od toliko strani potrjene naravne Franc Jožef-ove grenčice sem imel i jaz priliko preizkusiti z najboljšim uspehom pri različnih bolezenskih stanjih, zlasti tudi pri tuberkuloznih. Videl sem, da je »Franc Jožef-ova voda« odstranila v začetku procesa nastalo zaprtje, ne da bi se pozneje pojavila toliko nadležna driska.

NESTLÉ-jeva
Priznana redilno sredstvo moka za otroke
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.
Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in blunaje črevesni kahtar.
Knjižica: Otroška hranilna zastoj pri NESTLÉ
Dunaj I. Biberstrasse 11.

častnikov skrivnostno umorjenih. Baje so jih ustrelili lastni tovariši, ker se niso hoteli pridružiti neki tajni zvezi.

NOV PAPEŽEV MOTU PROPRIO.

Pariz, 5. avgusta. Več katoliških listov poroča, da bo v kratkem izšel nov motu proprio proti razkošnosti v oblačenju v vseh slojih. Papež ne graja samo nove mode, temveč tudi neizmereno rabo dragocenih kamnov.

DOGODKI V LIZBONI.

Lizbona, 5. avgusta. Vlada je prepovedala za včeraj določeni obhod delavskih organizacij, ki so hotele protestirati proti prepovedi stavk, ki jo je parlament sprejel med ustavna določila. Več poslancev namerava v obliki izpreminjevalnega predloga spraviti celo vprašanje zopet na površje, ker bi se sedaj gotovo rešilo v nasprotnem smislu, zlasti ker je pri prvem glasovanju manjkalo 80 poslancev.

ŠPANSKI VOJNI MINISTER V MAROKU.

Madrid, 5. avgusta. Vojni minister bo koncem avgusta odpotoval v Maroko, da nadzoruje tamkaj španske čete.

SUŠA V JUŽNI RUSIJI.

Odesa, 5. avgusta. Iz Taškenta poročajo, da je suša in pomanjkanje vode v kirgiškem departementu toliko, da je med posameznimi rodovi vsled preprirov zaradi studencev došlo do krvavih pretefov, v katerih je bilo več oseb ubitih.

PRENOS OSTANKOV SV. FRANCA SALEŠKEGA IN SV. IVANE CHANTALSKE.

Annecy, 2./8. 1911. Danes so prenesli svete ostanke sv. Frančiška Saleškega in sv. Ivana Chantalske ob velikanski slovesnosti v novo samostansko cerkev. Prelatov z mitro in pastoralom je bilo čez dvajset, zastav na stoinsto, stotisoči ljudstva. Dobro uro smo gledali spreved, pri tem zamudili začetek in ne dočakali konca. V vsaki vrsti je bilo po 8 oseb. Godb je igrala cela vrsta, vmes so prepevale množice in glasno molile po cestah v Annecyju. Sveti trupli sta bili v krasnih relikvijarjih vidni, sv. Ivana oblečena v redovniško obleko, sv. Frančišek v prekrasno zlato mašno. Čudna ta Francoska! K taki slovesnosti stotisoči, ob volitvah pa tako slabi izidi!

Gospodarsivo.

Premije za pogozdovanje goličav. Vsled sklepa XIX. občnega zbora z dne 7. julija 1896 kranjsko-primorskega gozdarskega društva v Ljubljani razpisuje se 5 premij po 20 K ali po 40 K za uspešno pogozdovanje goličav kmečkega posestva pod sledečimi pogoji: 1.) Pogozdovanje mora biti leta 1910 ali 1911 izvršeno ter mora pogozditev obsežati najmanj 0.56 ha = 1 oral. 2.) Vrsto lesa in sadik izbire si lahko posestnik po svoji volji, samo morajo biti sadike za krajevne razmere ugodne; nikakor pa ne sme daljava med sadikami več kot 1.50 m. obsegati. Posestniki, kateri hočejo za premije prositi, morajo svoje prošnje najdalje do konca junija 1912 pri kranjsko-primorskem gozdarskem društvu v Ljubljani vložiti, ter v istih navesti politični okraj, davčno občino, številke parcel in približno ploskovno mero pogozdenega zemljišča. Pogozdovanje prosilcev pregledovalo in presodilo se bo v jeseni leta 1912, morda nastali primankljaji pri pogozditvi se lahko spomladi rečenega leta popravijo. Premije priznava in prisojia predsedništvo omenjenega društva, ter bode isto dovoljevalo premije ali pa v gotovih slučajih tudi samo priznalne diplome razdeljevalo.

LETNIK 1912
naše

„Družinske pratike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški bukvarni“, prodaja alni „Katol. tisk. društva“, dalje v trgovini Anton Krisper, Vaso Petričič in Ivan Kerenčan; v Trstu: prodajalna „Katol. tisk. društva“. Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si usiljevati drugih pratik.

TRZNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta, 5. avgusta.

Pšenica za oktober 1911	11.01
Pšenica za april 1912	11.23
Rž za oktober 1911	9.01
Oves za oktober 1911	8.05
Koruza za april 1912	7.61
Koruza za maj 1912	7.40

Le tedaj

1557

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, „pravega“ Francka: iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sidnim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladilno in oživajočo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepijo. (VIII.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lokarnah, večjih špecerijah prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Šerabonu, Ljubljana. 11452-49

AVTOMOBILI
povsod zmagovalci.
LAURIN & KLEMENT
priznani
prvovrstni.
LAURIN & KLEMENT
akc. dr., Mladoboleslav.
Zastopnika: Nikodem & Wetzka, Gradec.

Služba

2341-2

mežnarja in organista

se odda na Rebrcl, pošta Miklavčevo, Koroško. Obrtnik bi dobro shajal.

Zaloga vina!

Podpisani imajo veliko zalogo izvrstnega vina lastnega pridelka. Naročila se izvršujejo na debelo in na drobno bodisi krčmarjem, društvom kakor tudi posameznim družinam. Vzorci na razpolago. 1461

Tenute: Gorazza, Levade, Istra.

Več dobro ohranjenih 2381 3

motornih koles

različne močnosti, s ali brez stranskega sedeža, ima ceno na prodaj, Karel Čamernek Ljubljana, Dunajska cesta št. 9. — Na ogled in poskušnjo ravnotam.

G. FLUX, Poljanska cesta šte. 6.

prej Gosposka ulica 6 oblastveno dovoljena posredovalnica za stanovanja in službe, priporočamo samo boljše stranke, ki iščejo službe in mesta za Ljubljano in na zunaj. Gotova, kar mogoče hitra, strokovno zmožna preskrbitev zagotovljena. Pri zunanjih vprašanjih se prosi priložiti znamka za odgovor.

Učenec

2397

za steklarsko obrt in trgovino se sprejme. Naslov pove uprava.

V najem

se da trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki na lepem trgu v Sav. dolini. Vprašati je pod šifro „Trgovina 1911“ Mozirje Štajersko „poste restante“.

Zahvala.

Ob nepričakovani izgubi našega preblegega brata, svaka, strica, gospoda

Avgusta Katz-a,

uradnika filijalke c. kr. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani,

izrekamo za izkazano srčno sožalje in časteče spremstvo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo presrečno zahvalo.

Osobito pa se še zahvaljujemo častiti duhovščini, slavnemu ravnateljstvu in uradništvu kreditnega zavoda v Ljubljani in Trstu, šolskemu vodstvu in pevskega društva v Šmartnem ter še posebno mnogobrojnim darovalcem prelepih vencev.

Slovenjgradec - Maribor, 3. avgusta 1911.

2390

Žalujoči ostali.

V neki tovarni blizu Ljubljane se sprejme 2369 2

pisarniška moč

kot pomožni uradnik. Prednost imajo neoženjeni penzionisti. Nasl. v upravi.

HARMONIJA

se takoj proda prav po ceni.

Več pove gospa Motar, Ljubljana, 2349 3

Židovska steza 4/3.

Sprejme se deklica iz poštene hiše kot

učenka

za manufakturno trgovino. Poizve se Kuhnova cesta šte. 3. 2341

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »Merkur«, Brno Neugasse 20.

Vodne elevatorje

(črpalnike na vrtilo)

za vodnjake kakor tudi črpalnike na vodo za ročni in strojni obrat, motorje na veter, topli zrak, plin, petroleje in bencin izdeluje najceneje 1888

I. K. Rudolf

c. in kr. dvorni založnik v Plznu.

Naznanilo preselitve.

Uljudno naznanjam, da sem se preselil s

čevljarsko obrtjo

v svojo lastno hišo

Cesta pod Rožnik šte. 208

in se uljudno priporočam še za nadaljnjo naklonjenost. 2388

Z velespoštovanjem

Luka Jerin, čevljarski mojster
Cesta pod Rožnik št. 208.

Kuharica

vajena vsakega dela se išče za župnišče v lepem vinorodnem Štajerskem kraju. Nastop takoj. Naslov v upravnistvu Slovenca. 2387

Lepi hrasti in smreke

oboje rastoče, se prodajo za več tisoč kron. Več se izve pri

občinskem uradu Poljčane Štajersko. 2391

Sodarski mojster

zelo izvežban v svoji široki, energičen, ki je že več let v pivovarni služil, ter v vseh tozadevnih delah dobro verziran se takoj sprejme. Plača po dogovoru.

Ponudbe so nasloviti na pivovarno Mengeš, pošta Mengeš, Kranjsko. 2382

Potrtega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani oče oziroma brat, gopod

Franc Staré

po dolgi, mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajoče, sinoči ob pol 11. uri mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega bo v nedeljo 6. avgusta, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Selo 40, na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Petra.

Selo, 5. avgusta 1911. 2389

Žalnoči otroci.

Obvestilo.

V smislu ukaza oddelek 13, šte. 1287 z dne 15. 7. 1911 namerava vojno ministerstvo obvestiti in različne oborožbene potrebščine iz usnja za c. in kr. armado nabaviti pri malih obrtnikih. Ponudbe so vložiti do 7. septembra pri trgovskih in obrtnih zbornicah.

Natančneje pogoje vsebuje popolni razglas od dne 1. avgusta t. l. objavljen po vojnem ministerstvu v uradni Ljubljanski (Laibacher Zeitung), kateri je poleg tega na vpogled pri intendancah vojaških krajevnih povelstvih, pri monturnih skladiščih v Brnu, Budimpešti, Gostingu pri Gradcu in Dunaju (Kaiserebersdorf) ter pri vseh trgovskih in obrtnih zbornicah.

V Gradcu, dne 26. julija 1911.

C. in kr. intendant 3. voja. 2284

Gospodična

ki je z dobrim uspehom dovršila trgovski tečaj, zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi nastopiti kako primerno službo, najraje kot knjigovodkinja, korespondentka ali blagajničarica. Vešča je tudi slovenske in nemške stenografije ter strojepisja. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod šifro „Mladenka“. 2396

Išče se zanesljiv praktično izvežban

mizarski delovodja

Teoretično izobražen ima prednost.

Istotam se sprejme samostojna

korespondentinja

vešča slovenske in nemške stenografije ter strojepisja. Vešče laške korespondence imajo prednost. Ponudbe z navedbo referenc ter zahtevo plače se naj pošljejo pod „Podjetje“ na upravnistvo Slovenca. 2394

Mlada gospodična katera je z dobrim uspehom dovršila trgovski tečaj želi službo

kot kontoristka začetnica

Naslov pove uprava Slovenca. 2375